КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 139 (7529). • 22 июль, 1981 йил ◆ ЧОРШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ДАЛАДА ҲОСИЛ МЎЛ

ОҲАНГАРОН районидаги К. Е. Ворошилов номли совхозда деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга ортиб бораётир. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида хўжалик ноз-неъмат бунёдкорлари 12615 тонна картошка, 564 тонна ҳўл мева, 213 тонна узум етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар айни кунларда ваъдаларига яраша қизғин меҳнат қилишаётир.

Неъмат Хўжабоев бошлиқ бригада сабзавоткорларининг помидор ҳосилдорлигини 400 центнерга етказиш ташаббуси район партия комитети томонидан маъқулланган эди. Бригаданинг Ўғилой Имонова, Мавлуда Сонпова, Тўхташ Худойқулов, Ашур Хўжабоев сингари механизатор ва ишчилари ғайрат-шижоати туфайли далада мўл ҳосил пишиб етилди. Коллектив аъзолари бу йил 1030 тонна помидор, 36 тонна бодринг, 340 тонна пиёз йиғиштириб олиш ниятидалар.

Турсунмат Тўлдибоев, Пардақул Бойнаевлар етакчилик қилаётган сабзавотчилик бригадалари ҳам кўпгина ватанпарварлик ҳаракатларининг ташаббускори сифатида танилганлар. Масалан, Т. Тўлдибоев бригадаси аъзолари ўтган йили маҳсулот етиштириш планини 177 процент адо этган эдилар. Бу йил улар минг тонна помидор етиштиришга, ҳосилдорликни 500 центнерга етказишга аҳд қилганлар. Ҳозир маҳсулот топширишни бошлаб юбордилар.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Ғалаба районидаги Калинин номли совхоз партия ташкилоти ва маъмурияти КПСС XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан қўйилган вазифаларни бажара бориб, 1981 йил социалистик мажбурияти ва ўн биринчи беш йилликда шоли ва бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш планларини муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш мақсадида ташкилий-агротехник, зооветеринария тадбирлари комплексини ишлаб чиқдилар ва амалга ошироқдалар. Бу тадбирларда деҳқончилик ва чорвачиликда иш маданиятини янада ошириш, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг агротехникасини такомиллаштириш, техника тараққиётини ва илғорлар тажрибасини кенг жорий этиш, далалар ҳосилдорлиги ва фермаларнинг маҳсулдорлигини оширишда мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланишга асосий эътибор берилган.

Совхоз деҳқонлари ва чорвадорлари иш сифати ва самарадорлигини ошириш бўйича бошланган умумхалқ ҳаракатига актив қўшилиб, 1981 йилда ҳар гектаридан 55 центнердан шоли ҳосили олиш, ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб, бу кўрсаткични 65 центнерга етказиш ва давлатга шоли сотиш беш йиллик планини тўрт йилда бажариш учун социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириб юбордилар. Тадбирларда чорва моллари бош сонини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш, молларни бўрдоқига боқишни яхшилаш асосида давлатга сут ва гўшт сотиш бўйича белгиланган ўн биринчи беш йиллик планини уч йилда бажариш кўзда тутилган. Хўжаликда чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга қаратилган зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳар гектаридан камида 100 центнердан маккажўхори дони, 220 центнердан беда пичани, 800 центнердан маккажўхори кўкпояси ва хашаки лавлаги олиш учун кураш кучайтириб юборилди.

Область партия комитети Ғалаба районидаги Калинин номли совхознинг 1981 йил мажбурияти ва ўн биринчи беш йилликда шоли ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган планни муддатидан илгари бажариш ҳақида қабул қилган социалистик мажбуриятини маъқуллади.

Район партия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, область хўжаликлари партия ташкилотлари, раҳбарлари зиммасига бу совхоз мажбуриятини муҳокама қилиш ва кенг қўллаб-қувватлашни таъминлаш топширилди.

Ғалаба район партия комитети, район ижроия комитетига, область қишлоқ хўжалик бошқармасига, «Сортсемпром» область бирлашмасига, «Ташоблсельхозтехника» бирлашмасига, «Ташоблсельхозхимия» бирлашмаларига 1981 йилнинг мажбурияти ва ўн биринчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажарилишини таъминлашда Калинин номли совхозга амалий ёрдам бериш зарурлиги уқтирилди.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари область қишлоқ хўжалик органлари, деҳқончилик ва чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришиб, самарадорликни оширишга муваффақ бўлаётган илғор хўжаликлар, бўлимлар, бригада ва фермалар коллективларининг иш тажрибасини чуқур ўрганиб, умумлаштиришлари ва ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишлари керак.

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари зиммасига бригадалар, фермалар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа натижаларини ёритиб бориш топширилди.

Айни кунларда пахтазорларда мўл ҳосил тақдири сувчи ва механизаторнинг маҳоратига боғлиқдир. Буни чин дилдан ҳис этган механизатор Парда Мирсоатов культивациянинг сифатига алоҳида эътибор бераётир. У Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхозда меҳнат қилади. Суратларда: (чапдан) механизатор П. Мирсоатов, культивация қилиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида давлатга мева-сабзавот ва картошка сотиш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1981 йил 16 июлгача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди:

Янгийўл районига (район партия комитетининг секретари Л. Ш. Алиқулова, район ижроия комитетининг раиси А. Қ. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Ғ. Қўчқоров, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзлари район комитетининг раиси С. Шамсиев, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Э. Мирзаев, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори К. Назаров ўртоқлар). Бу район давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 27,3 процент, картошка бўйича 47,2 процент, ҳўл мева бўйича 29,6 процент бажарган ва июль ойининг биринчи ярмида йиллик планга нисбатан сабзавот тайёрлаш бўйича 9,5 процент, картошка бўйича 42,4 процент, ҳўл мева бўйича 16,2 процент ўсишга эришган.

Байроқ Тошкент районидан олиб берилади.

Тошкент районидаги **«Ленинград»** совхозига (директори Ғ. Н. Валиев, партия комитетининг секретари Х. Т. Муротов, ишчилар комитетининг раиси М. Авлешов, комсомол комитетининг секретари Д. Мираҳимов, бош агроном С. Ҳожиакбаров ўртоқлар). Бу совхоз давлатга сабзавот топшириш йиллик планини 40 процент, картошка планини 104,3 процент, ҳўл мева бўйича 135 процент бажарган ҳамда июль ойининг биринчи ярмида йиллик планга нисбатан сабзавот тайёрлашда 6 процент, картошка тайёрлашда 50,0 процент, ҳўл мева тайёрлашда 35 процент ўсишга эришган.

Байроқ Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозидан олиб берилади.

Бекобод районидаги **Ленин номли колхозга** (раиси Ҳ. Ҳамроқулов, партия комитетининг секретари В. Хам, касаба союз ташкилоти раиси А. Ҳожимирзаев, комсомол комитетининг секретари А. Омонбеков, бош агроном Х. Сулаймонов ўртоқлар). Бу колхоз давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 100 процент, ҳўл мева бўйича 78 процент, картошка бўйича 50 процент бажарган ва июль ойининг биринчи ярмида сабзавот тайёрлашда йиллик планга нисбатан 46,9 процент, картошка бўйича 50 процент, ҳўл мева бўйича 32,3 процент ўсишга эришган.

Байроқ Ғалаба районидаги Димитров номли колхоздан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Янгийўл районига, Тошкент районидаги «Ленинград» совхозига, Бекобод районидаги Ленин номли колхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЕСКИН КЎПАЙТИРАМИЗ

Ғалаба районидаги Калинин номли совхоз меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари партия XXVI съезди тарихий қарорларини қизғин кутиб олдилар ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет номидан съездга қилган Ҳисобот докладидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган истиқболлари совхоз деҳқонлари ва чорвадорларининг куч ва ғайрати, ижодий активлигини янада ошириб юборди. Совхоз меҳнаткашлари партиямизнинг совет кишиларининг фаровонлигини юксалтириш тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб бериб, иш сифати ва самарадорлигини ошириш, ўн биринчи беш йиллик топшириғини муваффақиятли ва ошириб бажариш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашмоқдалар.

Шолини парвариш қилиш технологияси янада такомиллаштирилади, деҳқончилик маданияти юксалади, илғор иш усуллари ва тажрибалар кенг жорий қилинади ва ана шу асосда 1981 йилда ҳар гектардан 55 центнердан шоли олинади. 1985 йилга бориб бу кўрсаткич 65 центнерга етказилади. Бу — 1980 йиллагидан 15 центнердан кўпдир. 1981 ва 1985 йилларда кам деганда 44,5 минг тонна шоли етиштириш таъмин этилади. Давлатга 29.2 минг тонна шоли сотиш бўйича белгиланган ўн биринчи беш йиллик плани муддатидан илгари тўрт йилда бажарилади.

Бу мақсадга эришиш учун шолизорларга ҳар йили гектар ҳисобига 1000 килограммдан азот, 700 килограммдан фосфор, 350 килограммдан калий ўғити солинади. Йиллик нормадаги ўғитларнинг кам деганда 65 — 70 проценти тупроқни экиш олдидан тайёрлаш пайтида, қолган қисми эса шолининг ёппасига шоҳлаш пайтида солинади. Ҳар йили кам деганда 200 гектар майдонга 20 — 25 тонна ҳисобидан органик ўғит солинади.

ҒАЛАБА РАЙОНИДАГИ КАЛИНИН НОМЛИ СОВХОЗНИНГ 1981 ЙИЛ МАЖБУРИЯТИ ВА ШОЛИ, БОШҚА ДЕҲҚОНЧИЛИК ҲАМДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШ БЎЙИЧА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Шоли чекларидаги сувнинг нормал ва етарли бўлиши, суғориладиган сувдан самарали фойдаланиш учун ҳар бир бригадага малакали сувчилар етарли бириктириб қўйилади. Шолининг ўсиши ва ривожланиш аҳволи доим кузатиб борилади. Зараркунанда тушган участкалар вақтида аниқланиб, унга қарши курашнинг таъсирчан чоралари қўлланилади.

Шоли навлари қуйидаги тартибда экилиб, жойлаштирилади: 65 — 70 процент майдонга УзРОС — 7 — 13 кечпишар нав. 30 — 35 процент майдонга УзРОС — 59 ўртапишар нав. 1982 йилдан бошлаб 40 — 50 процент майдонда шолининг юқори ҳосилли «Авангард» нави ўстирилади.

Шоли ўримини вақтида ўтказилишини таъминлаш учун 1 августга қадар комбайнларни ремонт қилиш ва тайёрлаш тугалланади. Дон тозалаш техникасини, транспорт воситалари ва тош-торозиларни тайёрлаш ҳам шу муддатларда амалга оширилади. Ремонт сифатига ва комбайнларнинг герметизациясига алоҳида эътибор берилади.

Бу йилдан бошлаб уруғлик учун ажратилган шолипояларда ҳосил алоҳида ўриб-йиғиб олинади.

Шоли ўрим-йиғими поток усулида олиб борилади. Нобудгарчиликнинг олдини олиш мақсадида механизаторлар, бригадирлар мутахассисларга бўлган талабчанлик кучайтирилади. Тахминан қанча ҳосил олинишини ўз вақтида чамалаб кўрилади. Барча бригадаларда ҳисоб-китоб ишлари намунали йўлга қўйилади.

Шоличиликни ривожлантириш тадбирларини кўриш билан бирга маккажўхори, соя экинлари ҳосилдорлигини анча ошириш таъминланади ва бу турдаги маҳсулотларни етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш ўн биринчи беш йиллик планлари муддатидан илгари тўрт йилда бажарилади. Ҳар гектардан камида 100 центнердан маккажўхори дони, 20 центнердан соя олинади.

Совхоз меҳнаткашлари партия XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажара бориб, Черкас области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган ташаббусига қўшилиб, чорвачиликни янада ривожлантириш, озуқа базасини мустаҳкамлашни таъмин этадилар. Ем-хашак етиштириш мустақил тармоққа ўтказилади. Хўжалик ҳисобида ишлайдиган ихтисослаштирилган ем-хашак етиштирувчи бригадалар ташкил этилади. Бу соҳада меҳнат қилаётган кишиларнинг моддий манфаатдорлиги оширилади. Суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 220 центнердан беда пичани, 800 центнердан маккажўхори силоси олиш учун ўзаро социалистик мусобақа авж олдирилади.

Зооветеринария ишлари, молларни боқиш шароитлари янада яхшиланади. Сунъий урчитиш кенг йўлга қўйилади. Сигирларни боқишнинг Львов усули кенг жорий этилади ва шу асосда ҳар юз бош сигирдан 100 тадан бузоқ олинади ва уларнинг тўла сақлаб қолиниши таъмин этилади.

Чорва моллари туёғини кўпайтириш, соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишга қаратилган тадбирлар кўрилади. Ҳар бош соғин сигирдан олинадиган сут 1120 килограммданта кўпайтирилади ва 1985 йилга бориб 3300 килограммданта етказилади. Молларни бўрдоқига боқиш яхшиланади. Гўштга топшириладиган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 450 килограммга етказилади.

Совхоз деҳқонлари ва чорвадорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларидан руҳланиб, мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланиб, 1981 йил мажбурияти ва ўн биринчи беш йилликда барча турдаги қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича белгиланган планнинг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш учун курашадилар.

(Социалистик мажбурият совхоз маъмурияти ва партия комитетининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди).

МАҚСАДГА ЯРАША

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозидан Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Меҳнат Қизил Байроқ ва Ҳурмат белгиси орденлари кавалери Ислом Икромов бошлиқ бригада коллективи «оқ олтин»дан рекорд ҳосил етиштириш, ўн биринчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ташаббускорларидан биридир. Улар бу йил ҳар гектар майдондан пландаги 33 центнер ўрнига 52 центнердан ҳосил етиштириш учун курашяптилар.

Ташаббускорлар аҳдга яраша меҳнат қилмоқдалар. Пахтакор ва механизаторларнинг меҳрига қонаётган ғўзалар кун сайин ҳосил нишоналарига безаняпти. Айниқса ғўзани қондириб суғоришга алоҳида эътибор беришяпти.

Г. МАҲКАМОВА.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

ҒАЛАБА. «Ҳар гектар майдондан биз 85 центнердан шоли оламиз!» «Ленинград» колхозининг А. Бейсенов бошлиқ бригадаси коллективи ана шу шиор остида фидокорона меҳнат қилапти. Улар шолини минерал ўғитлар билан озиқлантиришни тугаллаганлар. Экин уч марта ўтоқдан чиқарилди. Шу туфайли шоли бошоқлай бошлади.

Бригада коллективи шоли ўрим-йиғимига ҳам қизғин тайёргарлик кўряпти. Механизаторлар комбайн ва транспорт воситаларини мавсумга тахт қилмоқдалар.

С. МУСТАФОЕВ.

МЕҲНАТ ҚИЛГАН ХИРМОН УЯР...

ЯҚИНДА колхозимиз аъзоларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан илғор бригада бошлиқларидан Тўлқин Абдусаматов, Турон Рустамов, Музаффар Абдурасулов ўртоқлар коллективлари ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, бу йил пахта ҳосилдорлигини аввал қабул қилган мажбуриятларида белгиланганидан 2 центнерга оширишга қарор қилганликларини айтиб бердилар. Бу ташаббус бошқа бригадалар пахтакорлари томонидан ҳам қизғин қўллаб-қувватланди. Шундан сўнг колхозимиз пахтакорларининг ўн биринчи беш йиллик дастлабки йилидаги режаларини ҳам қайта кўриб чиқдик. Бу йил колхоз бўйича 1170 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан, илгариги социалистик мажбуриятимизда кўзда тутилганидан 2 центнердан кўп «оқ олтин» хирмони уюшга келишиб олдик.

Бироқ холва деган билан оғиз чучимайди. Илғор бригадаларимиз коллективлари оширилган мажбурият қабул қилаётганларида, албатта, ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши, ҳосил тўплашини пухта чамалаб чиққан эдилар. Пахта майдонларимизнинг асосий қисмидаги ҳар туп ғўзада ҳозир ўртача 1—2 тадан кўсак пайдо бўлди. Экиннинг ривожи яхши. Колхоз бўйича ҳар гектар майдонда ўртача 115 минг туп кўчат мавжуд.

Ҳозир кўрганда кўз қувнайдиган ғўзаларни бу ҳолга келтириш учун пахтакор ва механизаторларимиз зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар, бутун маҳоратларини ишга солдилар. Колхозимизнинг ҳар бир аъзоси, касбларига, интернационал бурчларига садоқатларини тўла намойиш қилдилар. Механизаторларимиз 21 та агрегатда эрталабдан оқшомгача ғўза қатор ораларини чуқур ва майин қилиб юмшатдилар. Айниқса, дала гвардиячиларимиздан Ғофир Каримов, Йўлдош Тутанбоев, Пўлат Деҳқонбоев, Муртос Раҳмонқулов, Абдураҳим Дадабоевлар жонбозлик кўрсатишди. Пахтазорларга куну-тун об-ҳаёт етаклаган сувчиларимиз, ғўза йўлида куч-ғайратларини аямаган колхозчиларимиз шижоатини ҳам алоҳида таъкидлаш даркор.

Колхозимиз барча аъзоларининг фидойиликлари туфайли ҳозиргача ғўза қатор ораларига тўрт марта комплекс ишлов берилди. Экинни минерал ўғитлар билан озиқлантиришни 1-июлдаёқ тугаллаганмиз. Ҳар гектар майдонга 600—650 килограммдан минерал ўғитлар солинди. Сувчиларимиз ғўзани иккинчи суғоришни ниҳоясига етказдилар.

Ғўзалардаги гул ва кўсаклар мўл ҳосилнинг дастлабки нишоналари, холос. Уларни кўпайтириш, ҳар туп ғўзада камида 10—12 тадан бўлиқ кўсак бўлишига эришиш учун ҳали кўп тер тўкишимиз лозим. Шунинг учун ҳам июль ва август ғўза парваришини кучайтиришда, ҳосил тўплашда зарбдор ойлар, деб бежиз эълон қилинмади.

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

Хўжалигимизда ҳам бу даврда амалга ошириладиган ишларни аниқ режалаб олганмиз. Ҳосил етилгунга қадар механизаторларимиз ғўза қатор ораларига яна уч марта ишлов берадилар, уч марта сув қўйилади.

Бирорта шона ва гулни тўкиб юбормаслик, уларнинг ҳаммасини кўсакларга айлантириш, пахтанинг тез очилишини таъминлаш учун маҳаллий ўғитлардан ҳам самарали фойдаланяпмиз. Ҳосил машиналарида ҳар гектар майдонга 5—6 тоннадан гўнг солиб чиқиляпти. Ҳали ҳам ривожи суст бўлган далаларга эса 12—14 тоннага етказиб маҳаллий ўғит солиняпти.

Бугун-эрта ғўза чеканкасини ҳам бошлаб юборамиз. Бу ишга область пахтакорлар Совети Тавсиясида кўрсатилганидек, ғўзаларда 14—15 тадан ҳосил шохи ва 2—3 тадан кўсак бўлган пайтда киришамиз. Бу муҳим агротехника тадбирини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш учун барча чеканка агрегатларини ишга шайлаб қўйганмиз. Ғўзани механизмлар ёрдамида чиппиш билан бир қаторда қатор оралари юмшатилади, суғориш учун эгатлар очилади.

Зарбдор икки ойликда пахтакор ва механизаторлар ўртасидаги меҳнат беллашуви янада кучайтирилган. Бригадалараро мусобақада ғолиб чиққан коллектив колхоз кўчма Қизил байроғи ва 100 сўм пул мукофоти билан тақдирланяпти. Илғор механизаторлар ва сувчиларга вимпеллар ва пул мукофотлари берилади. Бу меҳнат беллашувига ҳар ўн кунда якун ясаб боряпмиз. Мусобақада кетма-кет уч марта ғолиб чиққан илғор бригада бошлиғи, механизатор ва сувчи фамилияси колхознинг шон-шуҳрат китобига ёзиб қўйилади.

Колхозимиз аъзолари қишлоқ хўжалиги бошқа соҳаларини, айниқса, чорвачиликни жадал ривожлантириш чораларини ҳам кўряптилар. Давлатга гўшт, сут, тухум сотиш бўйича ярим йиллик планни анча ошиғи билан бажардик. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 25 процентга ортди. Бунда Улбўсин Туржонова, Малика Хўжакелдиева, Ҳалима Номозбоева каби сут соғувчиларимиз, молбоқар ва бузоқбоқарларимизнинг хизматлари катта бўляпти. Бу йил давлатга 55 тонна гўшт, 520 тонна сут ва 100 минг дона тухум сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажариш учун чорва моллари бош сонини кўпайтиряпмиз, уларнинг маҳсулдорлигини оширмоқдамиз. Айниқса, чорва озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор бериляпти.

Меҳнат қилган хирмон уяр, дейди халқимиз. Хўжалигимиз аъзолари ҳам ғўза ва бошқа экинлар парваришини асло бўшаштирмай, далаларда оширилган мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирилишини таъминлайдилар.

С. АБДУЛЛАЕВ,
Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхознинг раиси.

СИФАТГА ЭЪТИБОР

ЎНИНЧИ беш йилликни меҳнатда катта ютуқлар билан якунлаган Жданов номли колхоз сабзавоткорлари бу йил янада юксак марраларни кўзлаяптилар. Бир қатор сабзавотчилик бригадаларининг ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик планни бажариш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббуслари район партия комитети томонидан маъқулланди. Ҳозирги пайтда уларнинг издошлари кўпайиб бормоқда. Ҳолмурод Раҳматов бошлиқ бригада ҳам шулар жумласидандир.

Бригада аъзолари бу йил 40,5 гектар ерга помидор, пиёз, карам, бодринг, каноп экишган. Давлатга йиллик пландаги 180 тонна ўрнига 220 тоннадан зиёд карам топширилди. Ҳосилдорлик 400 центнердан ошди.

— Бизда меҳнат интизомига қатъий риоя қилинади, — дейди бригада ҳисобчиси Мусар Усупбоев, — Бундан ташқари бажарилаётган иш сифати ва унумига кўпроқ эътибор берамиз. Акс ҳолда далага келиб, қўл учида ишлаб кетавериш ҳам мумкин. Бизда ҳар бир киши ўзи бажарган иш учун коллектив олдида жавоб беради.

Ҳисобчининг сўзларини бригада даласидаги саранжом-саришталик, экинларнинг дуркун ривожи тасдиқлаб турибди. Эгатларга бир текис сув таралган, помидор пайкалида биронта ҳам бегона ўт кўринмайди. Ҳосил етилиб қолибди. Бригаданинг Олтинсара Тўйимбоева, Умид Айдарова, Анапия Қосимбоева каби илғор сабзавоткорлари ҳосилдорликни 400 центнердан ошириб, социалистик мажбуриятларини ёруғ юз билан бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ райони.

ЭЪТИҚОД — БУЮК КУЧ

...«Халқлар дўстлиги» орденли Тошкент қишлоқ хўжалик институтимизнинг бош корпусидаги мажлислар зали студент ва ўқитувчиларга лиқ тўла. Улар орасида жаҳоннинг 48 мамлакатидан келган ва бу ерда илм олаётган 350 дан зиёд талабалар, аспирантлар ҳам бор эди.

Минбарга қаҳрамон Вьетнам халқининг вакили, бешинчи курс студенти Нгуен Тха Чина секин чиқиб келади. Қадди қомати нозиккина, кўз ойнакли бу қизни анчадан бери танийман. У — бизда таълим олаётган юзлаб чет эллик талабаларнинг, Ленин ва Ҳошимин ғояларига сидқидилдан содиқ, эътиқодли, ўз Ватанида социализм жамиятини қуриш учун астойдил курашга тайёр турган ёшларнинг бири.

Студентлар илмий жамиятининг аъзоси Нгуен Тха рус тилида «Владимир Ильич Ленин ва Шарқ халқлари» мавзуида доклад қилди. У ўз сўзини А. В. Луначарскийнинг доҳий ҳақидаги ажойиб сатрларини ўқиш билан бошлади: «...Бу шундай одамки, унда тарихий улуғворликдан ташқари шахсий бир жозиба уйғунлашиб кетганди, унинг маънавий ва ақлий жиҳатлари ҳайрон қоларли даражада қўшилиб кетганди. Бу шу қадар эркин, буюк ишга шу қадар берилган, шу қадар кўнглида кири йўқ, ғоявий жиҳатдан шу қадар соф, ҳар бир кичик ишда ҳам гўзал бўлиб қоладиган одам эдики, унинг бирор камчилиги борми, деб ўйлаб қоласан. Бирор нимани эсламоқчи, айтайлик, қандайдир манманлик, мағрурлик белгилари бўлганмиди, бирор кимсага нисбатан қандайдир ғаразли ҳатти-ҳаракат қилганмиди, қандайдир ожизликка йўл қўйганмиди, ўзи бажариши керак бўлган иш ҳисобига қандайдир ҳузур қилиш истаги бормиди, деб эсламоқчи бўласан. Ҳеч қаерда, ҳеч нимани сира эслай олмайсан».

— Биз, — деди пировардида Нгуен, — Владимир Ильич Ленин буюк эътиқодидан ўрнак олиб яшаётганимиз билан фахрланамиз...

У сўнгги сўзларини шу қадар кучли ифтихор, шу қадар зўр самимият билан айтдики, залда ўтирганлар аввал бир оз ҳаяжон ичра жим қолдилар, кейин гўё уммон тўлқинидек ҳаракатга келиб, залнн гулдурос қарсак билан ларзага солдилар.

Кеча охирида ажойиб куй ва қўшиқлар янгради. Вьетнам, ҳинд, араб, инглиз, испан, рус, ўзбек, монгол тилларида дилрабо қўшиқлар ижро этилди.

Бундай кечаларни ўтказиш бизда анъана бўлиб қолган.

Ленинча халқлар дўстлиги ва интернационал руҳда таълим олаётган бизнинг студентларимиз фақат яхши мутахассис бўлиб етишишнинг ўзи кифоя қилмаслигини яхши биладилар.

Гап шундаки, бўлажак агроном, иқтисодчи ёки бухгалтер қишлоқ хўжалиги институтини тамомлагандан сўнг республикамизнинг олис районларига жўнаб кетади, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовут кўпроқ бўлган жойларга боради, ана шу тафовутни бартараф этиш йўлида кураш олиб боради. Демак, улар жойлардаги партия, совет, қишлоқ хўжалиги ташкилотларининг қишлоқда тарғибот-ташвиқот, совет турмуш тарзини янада барқарор бўлиши йўлидаги ишларида бевосита қатнашадилар.

Мана шунинг учун ҳам Тошкент қишлоқ хўжалиги институти коммунистлари, педагоглари ёшларни яхши

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

мухатассис қилиб чиқариш билан бирга уларнинг ғоявий камолоти тўғрисида ҳам ҳар томонлама мунтазам ғамхўрлик қилмоқдалар.

Сўнгги йилларда республика партия ва ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги туфайли институтнинг бутун бир шаҳарчаси пайдо бўлди. Ўқув корпуслари, ётоқхоналар, ошхоналар, маданият масканлари қурилди, ҳозир яна янги бир қанча иншоотлар қад кўтармоқда. 1981 йилда 25 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштирамиз. Беш минг кишилик янги стадион, сув бассейнлари, маданият ва истироҳат боғи, клублар, янги замонавий шинам ётоқхоналар қурилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг олий ўқув юртлари ишини янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарорига амал қилиб, таълим-тарбия ишларини янада янги поғонага кўтармоқдамиз. Институт ҳузуридаги илмий жамиятлар, студент ва аспирантларнинг ижодий клуби, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларн машғулотлари, профессор ва ўқитувчилар билан талабаларнинг ижодий учрашувлари айниқса қизиқарли ўтмоқда.

Таълим-тарбия ва идеологик ишларда пропаганданинг ҳаёт синовидан ўтган энг қулай форма ва усулларидан кенг ва атрофлича фойдаланилмоқда. «Думалоқ стол атрофида учрашув», оғзаки журналлар, конференция, туркум лекциялар, савол-жавоб ва тематик кечалар, жамиятимизнинг машҳур кишилари билан учрашувлар тез-тез ўтказилиб турибди.

Коммунистик тарбиянинг муҳим ажралмас қисми янгича урф-одатлар, прогрессив халқ анъаналари ва граждан маросимларини тарғиб этиш, уни тобора турмушга сингдиришни таъминлаш ҳам кундалик фаолиятимизда муҳим ўрин эгаллаб турибди. Бу долзарб масалалар ректорат, партком, комсомол комитетлари мажлисларида муҳокама этилаётир. Бу ишда бизга янгича анъаналар ва урф-одатларни халқ турмушига сингдириш район Советининг раиси — Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Д. Сайдалиев катта амалий ёрдам бермоқда. Атеистик мавзуларда ўтказилаётган қизиқарли суҳбатлар, лекциялар ҳаммада яхши таассурот қолдирмоқда.

Бизда 1980 йилда ва шу йилнинг ўтган 6 ойи ичида ана шундай учрашувлардан 500 дан кўпроғи ўтказилди. «КПСС XXVI съезди ҳужжатлари — истиқболимиз ойнаси», «Ёшлар ва замон», «Фан-техника революцияси даврида эскилик сарқитлари», «Фан ютуқлари ғайри илмий афсоналарни фош этади», «СССРда виждон эркинлиги», «Совет турмуш тарзи ва янгича урф-одатлар» мавзуларида ўтказилган тадбирларнинг ҳаммаси қизиқарли ўтди.

Албатта, бу хил лекцияларни билими мустаҳкам, тажрибали профессорлар, доцентлар, ўқитувчилар ўтказишлари лозим. Бизда бундай жонкуяр тарғиботчилар оз эмас. К. Эшжонов, В. Бигрицкий, А. Хан, М. Маҳмудова, А. Алехина кабилар шулар жумласидан.

Институт партия комитети совет турмуш тарзи ва турли билимларни пропаганда қилишда институт «Билим» жамияти ташкилоти фаолиятидан ҳам самарали фойдаланмоқда. Бу жамиятнинг биздаги аъзолари 340 кишидан иборат бўлиб, катта ғоявий кучни ташкил этади. Жамият қошидаги илмий-методик секциялар факультетлардаги барча жамият аъзоларини бирлаштириб, уларнинг ишини координация қилиб туради.

Езги таътил даврида, ўсимликлар вегетацияси авжи палласида студентларимиз ўз соҳалари бўйича практикаларда бўладилар.

Йиғим-терим тугагач, яна ўзларининг жонажон институтларига қайтиб келадилар. Биз шунда деҳқончилик анъаналарига содиқ қолиб, Ҳосил байрами, студентликка бағишлаб тантанали байрам кечалари ўтказамиз. Комсомол комитетида аввалдан чуқур ўйлаб ишлаб чиқилган сценарий ана шу байрамга асос қилиб олинади. Кечада ректор, кафедра бошлиқлари, деканлар, барча профессор ва ўқитувчилар, аспирантлар, студентлар актив қатнашадилар. Бундай кечаларга институтнинг кекса ветеранлари, қишлоқ хўжалигининг машҳур кишилари таклиф этиладилар. Бундай учрашувлар институтга янги келган студентларда катта таассурот қолдиради. Аввало, улар институт анъаналарини чуқур ҳурмат қилишга ўрганадилар, қолаверса, мана шу анъаналарни садоқат билан давом эттириш лозимлигини қалбларига жо этиб оладилар. Институтнинг 50 йиллик шонли йўлини акс эттирган улкан музей экспонатлари чиндан ҳам тарбия тармоғига айланиб қолди.

Орджоникидзе районининг институт территориясига яқин жойлашган хўжаликлари, турар-жой ва маҳаллаларида бўлиб ўтаётган тўй ва бошқа граждан маросимларида ўқитувчиларимиз фаол қатнашиб, тўй-маросимлари сермазмун, камҳаражат ва ихчам ўтишига кўмаклашмоқдалар.

Ҳар бир факультетда хотин-қизлар доимий кенгашлари бўлиб, улар қизларни янгича урф-одатлар руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқдалар. Қизлар студентлар илмий жамиятларида актив қатнашмоқдалар, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларимизнинг фахри бўлиб қолдилар. «Қизлик ғурури», «Бахт нима?», «Дид билан кийиниш», «Турмуш маданияти ҳақида» ўтказилган кечалар ва суҳбатлар ҳамманинг эсида қолди.

Биз, олий ўқув юртининг ходимлари, КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмалари, республика идеология ходимларининг яқинда бўлиб ўтган семинар-кенгаши тавсияларига асосланиб, талабалар ҳамда бевосита аҳоли орасида таълим-тарбия ва тарғибот ишларини, совет турмуш тарзини қарор топтириш борасидаги ишларни комплекс тарзда йўлга қўйишни янада яхшилаш учун астойдил ҳаракат қилаверамиз.

З. Ю. МАҚСУДОВ.
«Халқлар Дўстлиги» орденли Тошкент қишлоқ хўжалик институти партия комитетининг секретари, доцент.

*

Галина Майнусова кўп йиллардан бери Тошкент тўқимачилик комбинатида назоратчи бўлиб ишлайди. У ишлаб чиқарилаётган газламаларнинг сифатини назорат қилишда касбдошларига намуна бўлмоқда. Ҳар сменада нормадагидан ташқари минг ва ундан ҳам ортиқ метр газламани қўлдан ўтказаяпти. Суратда: илғор сифат назоратчиси Г. Майнусова иш устида.

В. Сироткин фотоси.

ОЛИЙ БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

ДИПЛОМ ЦЕХДА ЁҚЛАНДИ

ТОШКЕНТ автомобиль йўллар қурилиши институтининг сиртқи бўлим студенти Баҳодир Хўжаев диплом лойиҳасини ёқлаётганида у моторист бўлиб ишлайдиган цехдаги ўртоқлари асосий оппонентлар бўлдилар. Улар турли маркалардаги автомашина моторларининг ҳаво тозалагичларига техник хизмат кўрсатадиган установкани ишлатиб кўриб, унга жуда яхши баҳо бердилар. Давлат имтиҳон комиссиясининг аъзолари ҳам ишчиларнинг фикрига қўшилдилар. Комиссиянинг мажлиси Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги биринчи автотранспорт корхонасида ўтди.

Корхона цехларида диплом лойиҳалари ёқланмоқда. Олий мактабнинг студентлар конструкторлик бюросида яратилган ва цехларда ишлатилаётган прибор ва аппаратлар имтиҳон олаётганлар ва ишчилар ҳукмига ҳавола этилди. Институтни битириб чиқувчилардан 10 киши студентлар таклиф этган янгиликлар билан жиҳозланган иш ўринлари ёнида ўз лойиҳаларини ёқлади. Экономистлар бу янгиликларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши йилига қарийб 200 минг сўмлик иқтисодий самара беришини ҳисоблаб чиқдилар.

— Студентлар бажарган техникавий ечимларни ишлаб чиқаришга жорий этиш — студентлар конструкторлик бюромизнинг асосий мақсадидир, — дейди унинг илмий раҳбари, техника фанлари кандидати В. А. Акопов. — Ҳозир ҳимоя қилинган диплом лойиҳалари юксак баҳолар олди. Бўлғуси автотранспорт мутахассислари бюрода яхши техника ижодкорлиги мактабидан ўтмоқдалар. Студентлар моторга ёнилғи бериш системасидан ёнилғи буғларини ушлайдиган аппарат ясашдан иборат мураккаб техник вазифаларни ҳал этаяптилар, ёнилғи улашиш станцияларида бензин нобудгарчилигини жуда оз даражага қадар келтиришга имкон берувчи системаларни яратяптилар. Масалан, студентлар конструкторлик бюросининг ижодкор группаси таклифига биноан бензин қуядиган пистолетларни герметиклаштириш бензин қуйишда унинг нобудгарчилигига батамом барҳам берди.

Институт министрликнинг автомобиль хўжаликлари билан амалий алоқалар ўрнатди. Ҳозир 1- ва 18-автомобиль корхоналарида илмий-тадқиқот ечимларини жорий этиш билан шуғулланувчи студентлар лабораториялари ишлаб турибди.

(ЎзТАГ мухбири).

ҲАР ТОМОНЛАМА ФОЙДАЛИ

ИЮЛЬ ойида Чорвоқ сув омборида 2 миллиард кубометр сув тўпланади.

ҲОЗИР Чорвоқ ГЭСининг тўрттала агрегати тўла қувват билан ишламоқда. Станцияни тўла қувват билан ишлатиш учун кўплаб сувнинг тўпланиши пахта далаларида сув танқислигини сездирмайди. Чунки, ҳар секундда электр энергияси ишлаб чиқарган 400 кубометр сув Чорвоқ ГЭСидан чиқарилиб юборилади.

Бу сув махсус гидроузеллар ёрдамида пахта далаларига йўналтирилади. Ана шу тариқа сувнинг бекорга исроф бўлиши чекланади. ГЭС ҳам узлуксиз ишлаб туради. Бугунгача бир меъёрда ишлаётган нурхона 14 миллиард киловатт-соатдан ортиқ электр энергияси ишлаб чиқарди.

СИФАТ — ИШИМИЗ МЕЗОНИ

ЎН БИРИНЧИ беш йилликнинг биринчи йили зарбдор суръат билан одимлаяпти. КПСС XXVI съездида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш алоҳида таъкидланди. Съезд қарорларини дастуруламал қилиб олган фабрикамиз коллективи зиммадаги план ва мажбуриятларни мунтазам ошириб бажариш билан бирга, маҳсулот турларини кўпайтириш, сифатини янада яхшилаш учун барча резерв ва имкониятларни сафарбар қилмоқда.

Фабрика маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари томонидан олиб борилаётган ишлар ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш суръатининг ўсиши 132 процентни, кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш планининг бажарилиши 115,8 процентни ташкил этди. Ўтган беш йиллик мобайнида планидагига қўшимча 5 минг тоннадан ортиқ турли ширинликлар ишлаб чиқарилди.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш, Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашиб, социалистик мусобақани тобора авж олдиряпмиз. Шунингдек, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яна ҳам яхшилаш бўйича қатор тадбирлар белгиланди. Бу вазифани муваффақиятли амалга оширишда фабриканинг Олмалиқдаги филиалини ишга туширишга катта умид боғлаяпмиз. Бу филиалда қўшимча ирис ва карамель ширинликлари тайёрлаш ўзлаштирилади.

Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллик юбилейигача халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 6 минг тоннага кўпайтирилади, ўн хил янги кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. План ва мажбуриятларнинг муддатида бажарилишида, зарбдор ишчиларимизнинг хизмати салмоқли бўлди. Конфет цехининг илғор ишчилари М. Муродова ва З. Иванова шахсий беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажариш мажбуриятини олишган. Ўраш машинасини бошқараётган Диля Аҳмедова, Светлана Чебишева, Мухас Шодиматова, Вера Давидова ва бошқа ўн-

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ МАҲСУЛОТЛАРИ — ХАЛҚҚА

лаб зарбдорлар ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришдек юксак марра белгилаб, унга яраша фидокорона меҳнат қиляптилар.

Ҳозир 86 хил ассортиментда маҳсулот чиқаряпмиз. Ҳар куни эса 30 хил ширинликлар савдо тармоқларига жўнатиляпти. Ана шу маҳсулотларнинг 48,7 проценти давлат Сифат белгиси — фахрий беш қирра билан тайёрланаётганлиги коллектив меҳнатига берилган муносиб баҳодир. Бу йил яна икки хил маҳсулот — «Роҳат» ва «Қувноқ ноталар» номли юқори сифатли конфетлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳар куни 100 тоннадан ортиқ маҳсулот фабрика дарвозасидан чиқмоқда.

Сифат — ишимизнинг асосий мезони. Шунинг учун ҳам ташкилий-техникавий тадбирларимизнинг асосини маҳсулот сифатини ошириш ташкил этади. 1979 йилда Болгариянинг Пловдив шаҳрида ўтказилган Халқаро ярмаркада Франция, Англия, Америка ва бошқа ривожланган йирик мамлакатларда тайёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари намойиш қилинди. Ана шу ярмаркада Тошкент маркаси қўйилган «Оқ олтин» конфети Олтин медаль билан тақдирланди.

Яқинда коллективимизда яна бир қувончли воқеа рўй берди: Ўзбекистон Давлат стандартлар комитети беш хил маҳсулотимиз — «Оқ олтин», «Маймоқ айиқча», «Ўзбекистон», «Дўстлик», «Қизил шапкача» конфетларини сифат назоратидан олиб ташлади. Демак, бундан буён бу маҳсулотлар одатдагидек Узгосстандарт томонидан назорат қилинмайди. Бу маҳсулотлар узоқ йиллар давомида фақат яхши сифат билан чиққанлиги учун ана шундай ишончга сазовор бўлди. Озиқ-овқат маҳсулотига бундай ишонч билдирилиши — Ўзбекистонда биринчи марта «Ўртоқ» фабрикасида рўй берди.

Бу йил пландагига қўшимча 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олганмиз. Бунга фақат меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришиш кўзда тутилган. Ўтган йили 35 миллион 750 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, бу йил у 37 миллион 220 минг сўмликка етади.

М. КАРИМЖОНОВ,
«Ўртоқ» кондитер фабрикасининг директори.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

ПЕШТОҚДАГИ СЎЗ ТАРИХИ

Ҳурматли редакция!
Тошкент шаҳридаги Навоий кўчасида пештоқига «Чирчикстрой» деб ёзилган уч қаватли бино бор. Нима учун бино пештоқига бундай сўзлар ёзилган?

Умар ВАЛИЕВ,
республика миқёсидаги шахсий пенсионер.
Тошкент шаҳри..

Газетхоннинг бу саволи Чирчиқ шаҳри қурилиши тарихини эслатади. Чирчиқликлар ҳозир жонажон шаҳарларининг ярим асрлик юбилейига қизғин ҳозирлик кўришяпти. Шонли сана муносабати билан бир қатор ибратли тадбирлар амалга ошириляпти...

Химия ва энергетика тармоқларини янада ривожлантириш мақсадида СССР меҳнат ва мудофаа Совети 1932 йилнинг апрель ойида «Чирчикстрой» деб номланган махсус ташкилот тузди. Бу ташкилот олдига умумий қуввати 280 минг киловатт-соат бўлган 2 та ГЭС ва йилига бир неча ўн минг тонна ўғит ишлаб чиқарадиган электрохимия комбинати қуриш вазифаси қўйилган эди. Бундан ташқари ўн минглаб гектар ерга сув чиқариш, бу ерларни пахта майдонига айлантириш имконини берадиган канал қуриш лойиҳалаштирилганди.

Чирчиқ иккинчи беш йилликнинг йирик қурилишларидан бири бўлиб қолди. Саноат объектларини қуриш учун 19,8 миллион кубометр тоғ ва ер қазиш ишларини, 800 минг куб метр бетон ва темир бетон ишларини бажариш керак эди. Бундай катта ҳажмдаги қурилиш ишлари В. И. Ленин номли Днепр ГЭСи қурилишида бажарилган ишлар ҳажмидан ортиқрок ва «Беломорстрой»даги қурилиш ишлари ҳажмига деярли тенг эди. «Правда» газетасида ўша даврда босилган мақолалардан бирида бу қурилишни «Ўрта Осиё Днепростройи» дейилган бўлса, 1934—1935 йилларда бу ерда бўлган чех журналисти Ю. Фучик эса Чирчиқ бўйидаги қурилишларни «Ажойиботлар водийси» деб атади.

Чирчиқ умумиттифоқ миқёсидаги қурилишлардан эди. Шунинг учун бу ердаги корхоналарни Москва, Ленинград, Харьков ва бошқа шаҳарлардаги заводлар асбоб-ускуналар билан таъминлаб туришди. 1936 йилда «Чирчикстрой» коллективи электрохимкомбинатни қуришга киришди. 1937 йил охирида Комсомол ГЭСи қуриб битказилди.

Ана шундай кўлами кенг ишларни олиб бориш энг аввало Чирчиқ шаҳридаги махсус бинода, кейинчалик эса чирчиқлик қурувчилар Тошкентнинг Шайхантаур даҳасида қуриб берган шу тарихий бинода режалаштирилди. Шундай экан, бино пештоқидаги сўз Чирчиқ шаҳри қурилиши тарихи билан чамбарчас боғлиқ. Ҳозирда эса бу бинога «Узбекгидроэнергострой» тресте, энергетика саноати ишчилари касаба союз область комитети ҳамда «Главташкентстрой»нинг 159-тресте жойлашган.

Социалистик Чирчиқ йил сайин гуллаб яшнамоқда. Унинг келажаги янада порлоқ. Шаҳар ҳақида тўла маълумотни ўтган йили «Ўзбекистон» нашриёти чоп этган «Чирчиқ» номли китобни варақлаб мукаммал билиб олиш мумкин.

Р. УСМОНОВА.

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ

КПСС XXVI съезди таъкидлаганидек, 70-йилларда совет жамияти ҳамма синфлари ва социал группаларининг ўзаро яқинлашуви давом этди.

Ҳозирги **ишчилар синфи** ана шу жараённинг етакчи кучи эди ва ҳозир ҳам ана шундай куч бўлиб қолмоқда. Унинг бу мавқеи жамият ишлаб чиқариш системасида, сиёсий ва маънавий ҳаётида тутган ўрни билан белгиланади. Доҳиймиз В. И. Ленин таъкидлаганидек, фақат ишчилар синфи меҳнаткашлар оммасига бирлашиш, жипслашиш ва коммунистик жамиятни узил-кесил мустаҳкамлаш, уни узил-кесил қуришда ёрдам бериши мумкин.

Ишчилар синфининг манфаатлари, мақсадлари ҳамда вазифалари бутун совет жамиятининг манфаатларига тўла-тўкис мосдир. Бу синфнинг революцион ғоявийлиги ва синфий аҳлоқи кол- [illegible] Эндиликда иш билан машғул аҳолининг учдан икки қисми, яъни 30 миллионга яқин киши ишчидир.

Ўзбекистонда ҳам бутун мамлакатда бўлганидек, ишчилар сони ўсиб бормоқда. Революциядан олдинги даврда республика территориясида 12 мингдан зиёд саноат ишчиси бўлиб, уларнинг 8 минг нафари мавсум давомидагина пахта тозалаш заводларида ишларди. Ҳозирги даврда эса ишчилар синфи 2 миллион 540 минг кишига етади. Гуркираб ривожланаётган замонавий саноат, жумладан, оғир саноат ва транспортнинг ҳамма соҳаларида маҳаллий миллатга мансуб ишчиларнинг салмоғи анча ўсди. Масалан, Тошкентдаги октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводида, «Ўзбек- [illegible]

процентдан кўпроғи юқори малакали, замонавий, технологияни мукаммал равишда эгаллаган кишилардир.

Ишчилар синфи етакчилик ролининг мустаҳкамланиши унинг ғоявий-сиёсий етуклиги ўсиб бориши билан чамбарчас боғлиқдир. Эндиликда ишчилар жамият ва ишлаб чиқариш фаолиятини бошқаришда тобора фаол иштирок этмоқдалар. Айтайлик, 1980 йилда Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловларда сайланган депутатларнинг 30 проценти ишчилар синфининг вакилларидир. Маҳаллий Советларга депутатлар орасида эса ишчилар 36,6 процентни ташкил этади.

Кейинги йилларда Ўзбекистон Коммунистик партияси илғор ишчилар ҳисобига бойиб бормоқда. Ҳозирда [illegible] ғина почин ва ташаббусларнинг бошловчиларини кўрамиз. Шуни айтиш кифояки, Ўзбекистон Компартияси XX съездининг 47 делегати икки ва ундан ортиқ беш йиллик планни бажарган, 165 делегат эса беш йиллик планларини 3—4 йилда адо этган илғорлардир.

Партия, касаба союз комитетлари составига ҳам тобора кўпроқ ишчилар сайланмоқда. Масалан, Тошкент область партия комитетида сайланиб қўйиладиган актив составида ишчилар 40,5 процентдан кўпроқни ташкил этади. КПСС XXVI съезди арафасида партия ташкилотлари фаолиятини муҳокама қилишда ишчилар айниқса актив қатнашдилар. Тошкент шаҳар партия ташкилотининг ҳи- [illegible]

Ишлаб чиқаришни бошқаришда демократик негизларни янада кучайтириш, бу ишга ишчиларни кенг жалб этиш масалаларига республика Коммунистик партияси катта эътибор билан қарамоқда. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам кўриш мумкин. Ҳозирда областимиз корхоналари, қурилиш ташкилотларида 1 минг 300 доимий ҳаракатдаги ишлаб чиқариш кенгашлари мавжуд бўлиб, улар ишида 63 мингдан кўпроқ киши қатнашмоқда.

Ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда ишчилар синфининг бевосита фаол иштирокидан шу нарса ҳам далолат берадики, мазкур кенгашларда фаолият кўрса- [illegible] ди, ишлаб чиқариш жараёнларининг 80 проценти бу корхонада фақат машина ва механизмлар воситасида амалга оширилмоқда.

Бу фактлар шундан далолат берадики, ишчилар синфи ижтимоий ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг энг илғор формаларини жорий этишда фаол қатнашмоқдалар. Улар иш самарадорлиги ва сифатини оширишдан, меҳнатнинг ҳамма турларини юксак даражада ташкил топган юқори унумли ижодий жараёнга айлантиришдан бевосита манфаатдордирлар.

Шуниси ҳам диққатга сазоворки, ишчиларнинг маълумот даражаси ва малакаси ошиб боряпти. Агар бундан ўн йил муқаддам ишчиларнинг ярмидан сал кўпро- [illegible] лажак кадрларини тайёрлаш, уларга касб-ҳунар ўргатишни яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда янгидан-янги ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар ташкил қилинмоқда, уларда талабалар сони йил сайин ошиб бормоқда.

Биргина республикамиз пойтахтида ўнинчи беш йиллик мобайнида 51-ҳунар-техника билим юрти халқ хўжалигига 66 минг ёш ишчини юборди. Улардан 34 минг нафари ўрта маълумот ҳам олди. Бу тўққизинчи беш йиллик мобайнида ҳунар-техника билим юртларида тайёрланганидан 27 минг кўп, демакдир.

Эндиликда фан-техника революцияси шароитида ишчилар меҳнатининг характери ҳам ўзгармоқда. У тобо- [illegible] Тошкент трактор заводида ишчиларнинг ўзлари жорий қилган янгиликлар салмоғи 1975 йилда 20 процентни ташкил этган бўлса, 1980 йилда 50 процентни ташкил қилди.

Ривожланган социализм шароитида кенг миқёсларда амалга оширилаётган социал-иқтисодий ўзгаришлар қишлоқ хўжалик меҳнатининг индустрлаштирилишига, колхозчи деҳқонлар меҳнатининг ишчилар меҳнатига яқинлашувига кўмаклашмоқда.

Республикамизда техника тараққиёти бутун қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархининг камайиши ҳамда меҳнат унумдорлигининг ошиши, ишлаб чиқаришни кенгайтиришнинг ҳал қилувчи омилига айланди. Ҳозирда пахтачиликда дон, ем-ха- [illegible]

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ДЕПУТАТЛАР ОТАЛИҒИДА

Қишлоқ Советининг навбатдаги сессиясида чорвачиликни ривожлантиришдаги вазифалар муҳокама этилди. Қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг раиси Анвар Усмонов бу ҳақда доклад қилди.

Хўжаликларда чорвачиликнинг аҳволи депутатларни мамнун этди. «Партия XX съезди», «Москва» колхозлари ўнинчи беш йилликда давлатга гўшт, сут, тухум топшириш социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Бу йилнинг ўтган беш ойи натижалари ҳам чакки эмас. Шу давр ичида «Партия XX съезди» колхози чорвадорлари пландаги 8 тонна ўрнига 17,5 тонна гўшт, 160 тонна ўрнига 161 тонна сут топширишди. «Москва» колхози чорвадорлари ҳам яхши ишладилар. Беш ойлик марра муваффақиятли эгалланди.

Сессияда сўзга чиққан депутатлар ҳар икки хўжаликда эришилган муваффақиятлар, тўпланган илғор тажрибаларни тилга олиш билан бирга асосий эътиборни чорвачиликдаги ички резервларга қаратдилар. Сессия зарбдор соҳани ривожлантиришга кўмаклашувчи аниқ тадбирлар белгилади. Қабул қилинган қарор изчил амалга оширила бошланди.

Қишлоқ Совети ўз ишини ижроия комитет аъзолари, 56 нафар депутатни бирлаштирган доимий комиссиялар ҳамда активларга суянган ҳолда олиб бормоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмалари шунингдек, қишлоқ Совети сессиялари ижроия комитет йиғилишлари қабул қилган қарорларни ўз вақтида бажариш халқ вакилларининг биринчи галдаги вазифалари бўлиб қолмоқда.

Қишлоқ Совети депутати Р. Темирбекова «Партия XX съезди» колхози фермасида сут соғувчи бўлиб ишлайди. У областимиз бир группа чорвадорлари бошлаган ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, ҳар бош сигирдан ўртача 4 минг килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиш учун курашмоқда. «Москва» колхозидан Раҳима Иброҳимова, Холида Алимова сингари депутатларимиз ҳам чорвачилик жонкуярларидир.

Маълумки, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети районимиз чорвадорларининг ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб маҳсулот етиштиришни икки баробарга кўпайтириш юзасидан тадбирларини маъқуллаган эди. Қишлоқ Совети сессиясида тасдиқланган тадбирлар бу ташаббуснинг асосий мазмунини ташкил этади. Қишлоқ Советти бўйича бу йил сут 1050 тоннага, гўшт 85 тоннага, тухум 475 минг донага етади. Колхозларда ҳар бош соғин сигирдан ўртача 4500 килограммдан сут соғиб олишга эришилади. Бу мараларни эгаллашда депутатларимиз ҳамда унинг жойлардаги постлари шубҳасиз катта роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездига Марказий Комитет номидан қилган Ҳисобот докладида шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга ҳам эътиборни кучайтириш зарурлигини таъкидлаган эди. Бу қимматли кўрсатмалар қишлоқ Совети активлари учун асосий йўлланма бўлиб қолмоқда. Ҳозир колхозчилар хонадонларида 550 бош сигир, 500 га яқин бузоқ, кўплаб қўй, товуқ бор. Улар халқ бойлиги, турмуш фаровонлигининг яхшигина манбаи ҳамдир. Хонадонларда кўпроқ мол, парранда бўлиши учун курашмоқдамиз. Аҳоли омихта ем билан таъминланмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари ортиқча маҳсулотларни давлатга топширмоқдалар. Фақатгина 1981 йилнинг ўзида аҳоли 125 тонна сут, 16,4 тонна гўшт топширди.

КПСС XXVI съездида чорвачилик қишлоқдаги зарбдор фронт деб эълон қилинди. Бу шубҳасиз бизнинг зиммамизга ҳам катта масъулият юклайди. Шу кунларда депутатларимиз съезд қарорларини амалга ошириш, коммунистик мўл-кўлчиликка муносиб ҳисса қўшиш йўлида бор куч ва имкониятлардан тўла фойдаланиш учун курашмоқдалар.

Ғ. СУБХОНОВ,
Калинин районидаги Қатортол қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

Бекобод районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари зарбдорчасига меҳнат қилмоқдалар. Тўтинисо Мавлонова областнинг бир группа чорвадорлари ташаббусига қўшилиб, бу йил ҳар бош соғин сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олиш учун ҳаракат қилаётир.

М. Қорабеков фотоси.

ИЗДОШЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

«БУГУН кечагидан, эртага бугунгидан зарбдор меҳнат қиламиз!» — Тошкентдаги чарм маҳсулотлари фабрикаси коллективи ана шу шиор остида баракали ишламоқда. Аҳолининг кенг истеъмол буюмларига бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш учун корхона ишчи-хизматчилари бор имкониятларини ишга солмоқдалар. Янги моделдаги, бежирим кийим-кечаклар ишлаб чиқариш ҳажми кўпайди. Шу йилнинг ўзида ишлаб чиқаришга киришилган «Н»индексли болалар курткасидан 100 минг сўмлиги харидорларга тақдим этилди.

Сунатилла Мухсимов, Маъруф Тошметов, Искра Соипова, Шарифа Тошмухамедова сингари илғорлар коллектив ютуғида ўзларининг муносиб ҳиссалари борлиги билан ҳақли равишда фахрланадилар. Фабрикада ўтган олти ой ичида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 110 процентга етказиб бажарилди. Пландан ташқари 84 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари тайёрланди.

— Ҳозирнинг ўзида ташаббус издошлари 15 кишига етди, — дейди фабрика директори М. Мирҳабибов. — Демак, янги резервлар, фойдаланилмаган имкониятлар ишга солинади. Бу эса келгусида коллективимиз янада юқори кўрсаткичларга эришишидан далолат бермоқда.

А. АКМАЛОВ.

ТЕХНИКАНИ ЖИЛОВЛАБ...

ЭРКИН бошқараётган «ОВХ-14» агрегати бир неча кундан бери зараркунанда ва ҳашаротларга қирон келтиряпти. У ёш механизатор бўлса-да, бригада бошлиғи Абдуҳошим Ҳасраев кўрсатган майдонларнинг ҳаммасига маромига етказиб дори сепяптики, биронта кўсак қурти, шира ёки трипсдан ном-нишон қолмаяпти.

Охирги картани тугаллай деб турганида двигатель ичида нимадир қарс этиб кетди-ю, трактор қаттиқ силкиниб, мотор ўчиб қолди. Эркин нима бўлганини билолмай, двигателнинг у ёқ — бу ёғини кўздан кечираётган пайтда карта бошига машина келиб тўхтади. Колхоз бош инженери Раҳмат Маниёзов ёш механизаторнинг авзойига қараб воқеага тушунди.

Носоз тракторларни кўравериб кўзи пишиб кетган бу одам ҳам иш фаолиятини оддий механизаторликдан бошлаган. Ўн уч йил трактор рулини бошқарди.

...Урушдан кейинги йилларда механизатор кадрларга эҳтиёж жуда кучли эди. Раҳмат ўзи ёш бўлишига қарамай ёшларни бу касбга жалб этишда катта ташкилотчилик ишларини олиб борди. Уларни тракторчилик касбига қизиқтириб, баъзиларига устозлик қилди. Колхоздаги 76 нафар механизаторнинг элликка яқини унинг шогирдларидир.

Ҳамма жабҳада уларнинг ҳалол меҳнатлари, фидокорлиги ва уддабуронлиги қўл келаяпти. Колхоз экономикаси йилдан-йил юксалиб бормоқда.

Ташкилотчи коммунист Раҳмат Маниёзов пахтачиликни комплекс механизациялаштиришга омилкорлик билан раҳбарлик қилаяпти. Колхоз гаражи замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Шу сабабли ғўза қатор ораларига ишлов беришда айни кунларда техникадан унумли фойдаланилаяпти.

Об-ҳавонинг баъзан исиб, баъзан салқинлашиб туриши айрим зараркунанда ҳашаротларнинг кўпайиб кетишига қулай шароит туғдирди. Колхоз мутахассислари зарарланa бошлаган майдонларни тезда аниқлашиб, механизаторларга иш фронти очиб бердилар. 1200 гектар майдондаги ғўзаларни ҳашаротлар ҳуружидан сақлаб қолишда Ҳусан Асқаров, Мавлон Каримов, Алла Раҳмонов ва Сулаймон Жуманазаров каби механизаторлар алоҳида намуна кўрсатиб меҳнат қилдилар.

1965 йилдан бери хўжалик механизаторларига етакчилик қилиб келаётган Р. Маниёзовни шу кунларда кўпроқ далада учратиш мумкин. Ҳозир ҳам у Эркин Санақуловнинг тўхтаб қолган тракторини бир карра кўздан кечирди-ю, «касал»ини топди. Тезда кўчма устахонага боражагини айтиб машинасига ўтирди.

Техника тилини яхши билганлиги, тадбиркорлиги учун ҳамма уни «техника доктори» деб таърифлайди.

С. ХОЛБЕКОВ,
Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози.

ФАХИМ Габидуллин Тошкентдаги экскаватор ремонти заводининг пешқадам токари. У ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик шахсий топшириғини бажариш мажбуриятини олиб, айни кунларда зарбдор меҳнат қиляпти.

В. Сироткин фотоси.

ЗАРБДОР ОТРЯД

ЎРТА ОСИЁ ўрмон хўжалиги илмий-текшириш институти комсомол ташкилоти чорва молларига ем-хашак жамғаришда чорвадорларга яқиндан ёрдам кўрсатиш мақсадида ёшлардан зарбдор отряд ташкил этган. Бу отряднинг 27 нафар йигит ва қизи Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоз аъзоларининг чинакам кўмакдошлари бўлишяпти. Улар табиий ўтлардан пичан жамғаришмоқда.

Қисқа вақт ичида комсомол-ёшлар 40 тоннадан кўпроқ пичан жамғариб қўйдилар. Пичан ўримида Ш. Қанғирбоев, Э. Йўлчиева, В. Хусанова сингари комсомол-ёшлар фидокорона меҳнат қилишяпти. Зарбдор отряд коллективи бу йил камида 60 тонна пичан жамғаришга сўз берган.

Л. МУҲСИНОВ.

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИЛМОҚДА

Далада эрта тонгдан кеч қоронғусигача культиваторларнинг овози тинмайди. Сувчилар ғўзаларга куну тун бетўхтов оби-ҳаёт тарамоқдалар. ОВХ аппаратлари қўшилган тракторлар ҳам ҳар куни ғўза эгатлари оралаб, зараркунанда ҳашаротларга қирон келтирмоқда.

— Хўжалигимиздаги барча бригадаларда умумий сафарбарлик эълон қилинган, — дейди Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз бош агрономи Ашир Худойберганов. — Чунки, ғўзаларнинг ривожи ўтган йилдагидан саккиз-ўн кун ортда қоляпти. Область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида июль-август ойларида парваришни янада кучайтириб, ҳосил тугунчаларини кўпайтириш ва салмоғини ошириш шу куннинг вазифасидир.

Бу йил колхоз меҳнаткашлари 1630 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Кўзланган маррани муваффақиятли эгаллаш учун барча резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда. Айниқса, социалистик мусобақанинг таъсирчан кучидан самарали фойдаланиляпти. Бригада коллективлари, механизаторлар, сувчилар ўртасида ташкил этилган меҳнат беллашуви қизғин давом этмоқда.

Эллик центнерлик марра учун курашаётган Нурали Қидиралиев бошлиқ бригада аъзолари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Ҳозир ғўзаларга олти-етти марта ишлов берилди. Ҳар тупда учтўрттадан бўлиқ кўсак пайдо бўлди. Ҳосилдорликни 45 центнерга етказишга аҳд қилган Котиб Сепалов бошлиқ бригада далаларида ҳам ғўзанинг ривожи чакки эмас.

Колхоз правлениеси, партия, касаба союз ташкилотлари зарбдор вахтада туриб, фидокорона меҳнат қилаётган ҳар бир колхозчи учун қулай дам олиш шароити яратиб бериш чораларини кўраётир. 16 та дала шийпони намунали жиҳозланган. Радио ва телевизор ишлаб турипти. Сувчи ва механизаторлар учун икки-уч маҳал овқат тайёрланади.

Меҳнат ва дам олиш шароити яхши бўлганлиги туфайли ишнинг унуми ва сифати дуруст бўляпти. Деҳқон меҳрига қонаётган ғўзаларда ҳосил тугунчалари тобора кўпаймоқда.

Л. РАҲМОНОВ,
ТошДУ студенти.

СОЦИАЛ РИВОЖИ

камизда 1965 йилда 12,5 минг киши бўлган бўлса, 1980 йилда 233 минг кишига етди.

Ўтган йили республикада етиштирилган рекорд ҳосилнинг 64 проценти бевосита машиналар ёрдамида йиғиштириб олинганлиги ана шу катта ўзгаришларнинг ишончли якуни бўлди. Айниқса, Тошкент области механизаторлари «оқ олтин» ҳосилининг 80 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб олиб, барчага намуна бўлдилар. Ғалаба, Оққўрғон ва Ўрта Чирчиқ районларида эса машиналар билан пахтанинг 90—96 проценти териб олинди.

Фан-техника тараққиётининг бевосита таъсирида қишлоқ хўжалик ходимларининг маданий ва маълумот даражаси ошиб бормоқда. Масалан, Тошкент областида колхоз раисларининг 97,2 проценти, раис ўринбосарларининг 92,8 проценти, колхозлар бош мутахассисларининг 92,4 проценти, совхоз директорларининг ҳаммаси, совхоздаги бош мутахассисларнинг 97 проценти олий ва ўрта махсус маълумотли кишилардир. Кейинги икки йил мобайнидагина 4,5 минг агроном, зоотехник ва бошқа мутахассислар хўжаликларга юборилиб, бригада бошлиқлари ва чорвачилик фермаларининг мудирлари бўлиб ишламоқдалар.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги туб тафовутларни бартараф этишга қишлоқ зиёлилари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 170 мингдан ортиқ ўқитувчи, 42 минг врач, ўн минглаб инженер, агроном, зоотехниклар қишлоқни иқтисодий ва маданий юксалтиришда, унинг турмуш маданиятини ошириш соҳасида катта хизмат қилмоқдалар.

Қишлоқнинг социал структурасига социалистик мулкчилик икки формасининг яқинлашуви, хўжаликлараро ташкилотларнинг ривожланиши катта таъсир кўрсатмоқда. Ҳозирда колхозлар ҳам, давлат ташкилотлари ҳам иштирок этаётган хўжаликлараро ташкилотлар сони республикамизда 217 тага етди. Улар 1951 пайчини бирлаштиради.

Қишлоқ аҳолиси меҳнати характерининг ўзгариши унинг маданий-маиший шароитини яхшилаш ишлари билан қадамба-қадам бормоқда. Партия социал сиёсатининг асл мақсади ҳам ана шунда. Кейинги беш йилликлар мобайнида қишлоқ турмуш маданияти тобора ривожланиб, колхоз ва совхозларда кўпгина маданий-маиший объектлар қурилди. Хутор системаси тугаб боряпти. Мавжуд қишлоқлар қиёфаси ўзгариб, янгилари бош план асосида қурилмоқда.

Кейинги йилларда бошқа социал табақаларга нисбатан зиёлилар сони тезроқ ўсиб бормоқда. Ҳозирда ҳар тўрт ходимдан бири ақлий меҳнат билан шуғулланмоқда. Биргина республикамизда қарийб 35 минг илмий ходим, жумладан, 900 фан доктори, 12,8 минг фан кандидати бор. Ўзбекистон олимларининг математик статистика, биоорганик химия, алкалоидлар химияси, генетика ва селекция соҳасидаги ишлари бутун мамлакатимизда маълум ва машҳурдир. Ҳар йили республика илмий ташкилотларининг 500 га яқин илмий-техникавий ечимлари ишлаб чиқаришда жорий этилиб, бу ярим миллиард сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара олиш имконини бермоқда. Шунингдек, 150 автомат бошқариш системаси ишлаб чиқилиб, республика халқ хўжалигининг қарийб ҳамма соҳаларида қўлланилаётганлиги ҳам диққатга сазовордир. Эндиликда республика автоматлашган бошқариш системаси ишлаб чиқилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида айтганидек, фан, таълим, маданият соҳасидагина эмас, балки моддий ишлаб чиқаришда, жамиятимизнинг бутун ҳаётида ҳам зиёлилар тобора каттароқ роль ўйнамоқда.

Буни республикамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ҳозирда Ўзбекистон халқ хўжалигида 1 миллиондан ортиқ мутахассис ишлаб турибди. Уларнинг 495 минг нафари олий маълумотли, 510 минг киши эса ўрта махсус маълумотлидир.

Кўпгина инженер-техник ходимлар мураккаб техникавий проблемаларни муваффақиятли ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшиб, фан-техника тараққиётини тезлаштиришга фаол кўмаклашмоқдалар. Масалан, 1979 йилнинг ўзида Ўзбекистон халқ хўжалигига 660 ихтиро ва 51 минг рационализаторлик таклифи жорий этилиб, улар 220 миллион сўмлик иқтисодий самара берди.

Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлилари меҳнатининг характери ва мазмунидаги чуқур ўзгаришларни таҳлил этиш КПСС XXVI съездида шундай муҳим хулосани чиқаришга имкон берди: «Жамиятнинг синфсиз структураси асосан ва бошлича етук социализмнинг тарихий доирасида вужудга келиб боради».

Бизнинг мақсадимиз синфсиз жамиятни бунёд этишдир. Биз ана шу буюк мақсад сари аста-секин, аммо ишонч билан бормоқдамиз.

Л. М. БЕЛЯВСКИЙ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЕЛЬ-АВИВ БИЛАН ВАШИНГТОН ШАРМАНДАИ-ШАРМИСОР БЎЛДИ

АЛ-ЖАЗОИР. Жазоир Халқ-Демократик Республикасининг президенти, миллий озодлик фронти партиясининг бош секретари Шадли Бинжадид Ливан президенти И. Саркисга йўллаган мактубида Исроилнинг Ливан ва Фаластин халқларига қарши қилаётган агрессиясини қатъиян қоралади. Жазоир, дейилади мактубда, Исроилнинг Ливанга ваҳшиёна қилаётган ҳужумидан ғоят ташвишланаётганлигини билдиради. Бу ҳужумлардан кузатилган мақсад — суверен араб давлатини тугатиш ва Яқин Шарқда ўзининг империалистик ниятларини амалга оширишдан иборат.

Исроилнинг Ливанга қарши агрессияни кучайтираётганлиги, деб таъкидлаб ўтилади Жазоир Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида, Тель-Авив ҳукмрон доираларининг милитаристик авантюризмини исбот қилади ва империализм ҳамда сионизмнинг фаластин қаршилик ҳаракатини тугатишга, Ливанни парчалаб юборишга ва араб мамлакатларини изидан чиқаришга қаратилган стратегиясини давом эттиришдан бошқа бир нарса эмас.

БАЙРУТ. Мустақил носирчилар ҳаракати баёнотида қуйидагилар уқтириб ўтилади: Америка билан Исроилнинг Ливанга қарши фитнасидан кузатилган мақсад — миллий ватанпарвар кучларни ва Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатишдан ҳамда пировардида Ливанни Кэмп-Дэвид сиёсатига бўйсундиришдан иборат. АҚШ президентининг Яқин Шарқдаги махсус вакили Ф. Ҳабиб, дейилади баёнотда, «Тинчлик ўрнатиш миссияси» билан шу регионга келиб, араб мамлакатлари бўйлаб қилаётган сайёҳатида сиёсий найранг ишлатиб, бу мамлакатларни парчалаб юборишга, уларни ягона позицияни ишлаб чиқиш имкониятидан маҳрум этиш ва шу тариқа Исроил белгилаган вазифаларнинг амалга оширилишига ёрдам беришга интилмоқда.

БАҒДОД. Ироқ бош министри Т. Азиз Ироқ Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан халқининг АҚШ томонидан уюштирилган Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган кураши билан бирдам эканлигини айтди. У Ливаннинг территориал бутунлигини ва бу мамлакат халқининг бирлигини сақлаб қолиш зарур, деб таъкидлади.

АГРЕССОР ЯНА ВАҲШИЁНА ҲУЖУМ ҚИЛДИ

БАЙРУТ, 20 июль. (ТАСС). Исроил самолётлари бугун эрталаб Набатияга ҳужум қилди. Шқиф қалъаси ва Арнун аҳоли пункти, Хазжа қишлоғи ва Набатияни Ливаннинг марказий областлари билан боғловчи асосий йўл бомбардимон қилинди. Исроил артиллерияси Алкантару аҳоли пунктларини, Ливан сепаратчилари эса Хаббуш қишлоғини тўпга тутдилар. Исроил десантчилари тун пайтида Касмия районидаги кўприкни қўлга олишга уриниб кўрдилар, аммо Фаластин қаршилик ҳаракати кучлари ва миллий-ватанпарвар кучлар биргаликда ҳаракат қилиб, уларнинг ҳужумини даф қилдилар, босқинчиларга анча катта талофат етказдилар.

Байрутга ваҳшиёна қилинган кейинги ҳужум натижасида 1.100 дан ортиқ киши ўлди ва жароҳатланди. Исроил мамлакатнинг жанубидаги бутун территория бўйлаб осмондан, қуруқликдан ва денгиздан зарба беришни давом эттирмоқда. Оммавий ахборот воситалари Набатия, Тир, Сайди, Арнун, Айшия, Хаббушда, аҳоли яшайдиган бошқа пунктларда, шунингдек фаластинликларнинг Рашидия, Абу Ал-Асвад, Бурж Аш-Шимолия лагерларида ёнғиндан кўп жойлар вайрон бўлганлигини хабар қиладилар. Агрессорлар кеча жами 62 аҳоли пунктига ҳужум қилдилар.

Мамлакатнинг жанубий районларида электр тармоғи ва сув билан таъминловчи иншоот ишдан чиқарилди, кўп корхоналар, муассаса, мактаб, касалхоналар, қишлоқ хўжалик фермалари вайрон қилинди, боғ ва экинлар куйдириб ташланди. Аҳоли бомбардимондан сақловчи жойларда ва ҳимоя иншоотларида доим истиқомат қилишга мажбур бўлди. Исроилнинг ҳаво қароқчилари аҳоли ва транспортнинг қатновини қийинлаштириш мақсадида коммуникацияларни — йўл, кўприк, эстакадаларни қастдан яксон қилмоқдалар. Ҳарбий кемалар жанубий Ливаннинг соҳили бўйлаб сузиб, Ливаннинг шимолий қисмига олиб борадиган тош йўлни тўпга тутмоқдалар ва бу билан Исроилнинг тўп ўқлари ва бомбардимонларидан жонини сақлаб қолишга интилаётган аҳолининг бошқа жойларга кўчиб боришига ҳалақит бермоқдалар.

Ливан жамоатчилиги ва фаластинликлар тинч шаҳар ҳамда қишлоқларнинг Исроил томонидан муттасил бомбардимон қилинаётганлигини қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар ва Тель-Авивнинг бу ҳаракатларини Америка маъмурияти уюштириб, рағбатлантираётганлигини таъкидламоқдалар.

Ливан ахборот министри М. Эддэ Исроил самолётларининг Байрутдаги аҳоли зич яшайдиган районларни бомбардимон қилаётганлигини кескин қоралади.

Фаластин озодлик ҳаракати ижроия комитетининг раиси Я. Арафат бундай деди: Исроил Қўшма Штатлардан олган ва кўп вайронгарчилик келтирувчи замонавий қурол-яроғлардан фойдаланиб, Ливанда жиноий ҳуружларини қилмоқда.

Исроил ҳарбийлари, деб уқтириб ўтди Я. Арафат, граждан аҳолига — ливанликлар ва фаластинликларга ваҳшиёна ҳужумга ўтиб, ташкилий равишда террор қилмоқдалар ва Қўшма Штатлар чизиб берган режага мувофиқ қирғин урушни олиб бормоқдалар.

УМУММИЛЛИЙ СЕМИНАР

Шаҳар аҳолиси уюшмалари раҳбарлиги аъзолари учун Эфиопия пойтахтида очилган умуммиллий семинарда аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш масалалари, шунингдек меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар муҳокама қилиниши керак. Семинар аъзоларидан 6400 киши мамлакатда ўтган ойда бўлган сайловда шаҳарлардаги халқ ҳокимияти маҳаллий органларига сайландилар.

Сайлов ва бундан олдин бўлиб ўтган сайлов кампанияси, деди семинарда Эфиопия информация ва миллий йўналиш министри Гирма Йильма, кенг халқ оммасининг сиёсий онги ўсганлигини, улар Эфиопия революциясининг мамлакатда социал адолат ва тенглик ўрнатилган жамият қуриш йўлини қўллаб-қувватлаётганлигини намойиш қилди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БУДАПЕШТ

Венгрия алюминий саноатининг энг катта корхоналаридан бири Секешфехервардаги енгил қотишмалар комбинатининг прокат цехида асосий асбоб-ускуналар монтаж қилиниб бўлди. Бу ерда янги штамповка цехи ишга туширишга тайёр, бу цех совет инженерлари ва техниклари билан мустаҳкам ҳамкорликда қурилди. Асбоб-ускуналарнинг катта қисми ҳам бу ерга СССРдан келтирилди.

Шу муҳим объектларнинг фойдаланишга топширилиши янги йилнинг бошларида комбинатнинг қувватини яна 60 процент кўпайтиришга ва уни алюминийдан чала тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш жиҳатидан мамлакатда биринчи ўринда боришига имкон беради.

БРЮССЕЛЬ

«Тинчлик марши-81» иштирокчилари Бельгия диёрига етиб келдилар. Улар 22 июнда Дания пойтахтидан чиқиб, Копенгаген — Париж маршрутининг анча қисмини Дания, ГФР ва Голландия йўллари бўйлаб ўтдилар.

Шимолий Европа мамлакатлари демократик хотин-қизлар ташкилотининг ташаббуси билан бошланган юриш Европа давлатлари халқларининг Пентагон ва НАТО агрессив планларига зарба беришга аҳд қилганлигини кўрсатди.

САН-ХОСЕ

Сальвадор ватанпарварларининг яширин «Венсеремос» радиостанцияси Сальвадор тескаричи ҳарбийлари бошлаган яна бир жазо операцияси тўғрисида хабар берди. Хунта Гондурас чегарасига Америка инструкторлари ўқитган ва Америка қурол-яроғлари билан қуролланган махсус ҳарбий қисмларни юборди. Қотиллар Гондурас территориясидан туриб Чалатенанго департаментида ватанпарварлар назорат қилиб турган Аркатао шаҳрига ва хунта зулмидан қочган уч мингга яқин сальвадорлик бекиниб ётган Ла-Виртудаги қочоқлар лагерига ҳужум қилишга тайёргарлик кўрмоқда.

«Венсеремос» радиостанциясининг маълумотларига қараганда қотиллар корпуси 500 га яқин солдат ва офицердан иборат. Гватемала ва Гондурасдаги диктаторлик режимларининг ҳарбий бўлинмалари уларнинг ихтиёрига берилади.

(ТАСС, 21 июль).

Афғонистон Халқ Демократик Республикасида халқ оммасини янги жамият қуриш жараёнига кенг жалб этмоқда. Ҳамма жойда ташвиқот отрядлари ишлаб турипти. Бу отрядлар Ёшлар демократик ташкилоти активларидан, санъаткорлардан ташкил топган. Тарғиботчилар партия ва революцион ҳукумат сиёсатини, Миллий ватан фронтининг мақсадлари, вазифа ҳамда моҳиятини меҳнаткашларга тушунтириб бермоқдалар.

Суратда: Бадахшон вилоятининг аҳолиси ташвиқот отряди жангчилари олиб келган фотокўргазма ёнида.

Г. Надеждин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ҚИЗЛАР ИЖОДИДАН

ЁЗ ЁМҒИРИ

ЭТЮД

Онажон, мана мен сиз билан дийдор кўришиш, суҳбатлашиш учун ёнингизга шошмоқдаман. Сиз хуш кўрадиган ёғлиқ патир, ўрик ва шафтоли харид қилиб, касалхона томон йўл олдим. Хаёлан сиз билан суҳбатлашиб, дардингизга тасалли бераяпман.

Касалхона дарвозаси олдига қандай етиб келганимни билолмай қолдим. У ерда баланд бўйли, кенг яғринли, бақувват киши — касалхона қоровули нимкосада чой хўплаб ўтирарди. Унинг йирик кўзлари хотиржам, бироқ негадир совуқ боқарди. Салом бердим, қоровул эса алик ҳам олмади, кўзини пиёладан узмай:

— Кириш мумкин эмас! — деди.

Мен унга:

— Бобожон, ахир ойимлар бу ерга чиқа олмайдилар, — дедим.

У ажин тушган пешонасини тириштириб, — гапга тушунасанми ўзи? Кирмайсан! —деди ва ҳамшира келтирган оқ халатни қўлимдан силтаб тортиб олди, — муштумдай қизга нима бор!..

...Мулзам бўлиб қолдим, ойжон. Кўнглимдаги севинчимдан асар ҳам қолмади. — Ич-ичимдан титроқ туриб кетди. Томоғимга алланарса тиқилгандай бўлди, кучли хўрсиниқ вужудимга хуруж қилди... Бироз тургач олиб келган нарсаларни хат билан қўшиб, ҳамшира орқали сизга киритиб юбордим. Ўзим эса палата деразаси тўғрисидаги ўриндиққа бориб охиста ўтирдим. Чунки бу ерда сиз билан, сизнинг пинжингизга қисилиб кўп маротаба суҳбатлашганман. Бу ердаги осмонга тарвақайлаб кетган олма дарахтидан тортиб, ҳар бир гиёҳ мен учун қадрдон.

Ана... Боғдаги муаттар ва турфа гуллар бир-бири билан ширин суҳбатлашаётгандек, чайқалиб турибди. Қушлар эса гуллар билан ёнма-ён ўсаётган, мевалари қизараётган олма дарахти тепасида чуғурлашиб сайрашарди.

Мен палатангиз томон қанча термулганимни билмайман. Атроф бирдан қоронғилашди. Осмонга қарадим: ҳозиргина еру-кўкни қиздираётган қуёш қора булутлар орасига яширинган эди. Ногоҳон кучли шамол турди. Самонинг қайси бир чеккасида момақолдироқ гумбурлади, ярқ-ярқ этиб чақмоқ чақди. Зум ўтмай, жала қуйиб, одамлар пана жойларга яширина бошладилар. Мен ҳам соябонимни очиб, касалхона олдидаги магазин томон юрдим. Сўнг кенг деразa қаршисига келиб, кўчадаги одамларни томоша қила бошладим. Магазин бир зумда одамлар билан лиқ тўлди. Ана, ташқарида бир киши қаерга қочишини билмай, кўча ўртасида довдираб қолди. Бекатдаги хотин-халаж эса қий-чув кўтаришиб, ўзларини дуч келган автобусларга уришарди.

Шу пайт кўзим катта кўчани кесиб ўтаётган, аёлга тушди. У якка қўли билан шошиб кичик бир аравачани ғилдиратиб келар, иккинчи қўли билан эса аравачадаги дўмбоққина болакайни жаладен пана қилиш учун, соябон тутиб келарди. Аёлнинг кийимлари жиққа хўл, шалоббо эди. Ха, харна қилса ҳам она — да! Шу аснода яна сизни эслаб кетдим, ойижон. Сиз яна хаёлимда ярқ этиб намоён бўлдингиз. Сизнинг очиқ, осойишта, сеҳрли чеҳрангиз шундоқ кўз олдимда гавдаланди...

Қуюн аста-секин сусайиб, ниҳоят тинди. Кўкда қуёш қайта чарақлаб кўринди. Одамлар кўчани тўлдириб, яна ўз йўлларида давом этдилар. Мен бўлсам... Мен бўлсам яна сизни кўриш илинжида касалхона дарвозаси олдидаги ўриндиққа бориб ўтирдим.

О, ойижон, ойижонгинам, шу топда бир сониялик висолингиз учун бутун оламни ҳадя қилардим... Уҳ бу нимаси... Ҳозиргина яшнаб турган гуллар лойга қоришиб ётар, шамолда олма дарахтининг катта шохи синган эди. Уларга ачиниб қараб қолдим. Қандай бешафқатлик!..

— Хафа бўлма, қизим, ёз ёмғири, ўтди — кетди...

Фавқулодда бу товушни эшитиб, ўгирилдим. Қаршимда ўрта бўй, очиқ чеҳрали, соқолига оқ оралаган, аммо кўринишдан анча бардам нотаниш отахон менга ўйчан тикилиб турарди. Бу киши касалхонанинг боғбони эканлар. Мўйсафид яхши парвариш қилинса гуллар ҳам, дарахт ҳам, беморлар ҳам асли ҳолига қайтиши ҳақида анча гапирдида, нари кетди.

Ҳамшира ичкаридан жавоб хати олиб чиқди. Мактубга кўз югуртирдим... О, ойижон, сиз ўз соғлиғингиз ҳақида деярли ҳеч нарса ёзмабсиз, фақат «тузалиб қолдим», дебсиз. Уйдагиларнинг ўқиши соғлиғи ҳақида сўраб, «Ёмғирда ивиб қолмадингми, болам?» деб хатни тугаллабсиз. Мен хатни аввало ўпдим, сўнг авайлабгина чўнтагимга солдиму, ойижоним, сиз ётган палата деразасига яна бир бор назар ташладим ва «Меҳрибоним, волидам, сизнинг касалингиз ҳам шу ёз ёмғири каби қисқа ва ўткинчи бўлсин», деб пичирладим... Ўн уч яшар қизчангизнинг илтижоси мустажиб бўлса, ажаб эмас!..

Бу воқеага бир неча йил бўлди. Чиндан ҳам тезда тузалиб кетдингиз. Ҳозир ўша булут остидан чиққан пурзукор қуёшдай ёқимли ва саҳийсиз. Ҳамиша бахтимизга мунаввар ва мукаррам бўлинг, ойижон!..

Н. СУЛАЙМОНОВА,
ТошДУ студенти.

Э Р Т А М

Табиатга боққанда ҳар дам
Мўъжизаси ақлни этар лол.
Қатма-қатдир босилган қадам,
Мисли карвон такрордир бу ҳол.

Улуғ зотлар пойи етган жой
Айлангандир зиёратгоҳга.
Ажаб дунё бир карвонсарой,—
Кимлар келиб—кетди даргоҳга.

Бир уммоннинг зарраси каби
Бу даргоҳда юрибман мен ҳам.
Мисли гавҳар-инсоннинг қалби,
Ўчмас бўлсин менинг ҳам эртам!

Фарида УСМОНОВА.

ХАБАРОВСК ЎЛКАСИДАН ХАТ

„ЎЗБЕКИСТОН ПИОНЕРИ“

Ванино портига яқинлашган «Ўзбекистон пионери» теплоходи узундан узоқ гудок берди. Бу денгизчиларнинг қадрдон соҳилга қайтиб келаётганликларидан дарак. Қудратли моторлар ўчирилиб, сўнгги трослар мустаҳкамлангач, командирнинг қатъий буйруғи янгради.

— Трап туширилсин!

Шу тариқа узоқ муддатли яна бир муҳим сафар муваффақиятли якунланди. Қардош мамлакатларга халқ хўжалик юкларини етказиб бериш топшириғи бу сафар ҳам аъло даражада бажарилди.

Моҳир денгизчи Анатолий Иванович Литвиненко бошчилик қилаётган теплоход коллективи ҳисобида бундай шарафли ишлар жуда кўп. Коллектив социалистик мусобақаларда актив қатнашиб, ҳамиша биринчиликни қўлдан бермай келаётир. Бундай ютуқларга эришиш омилларидан бири теплоходда хизмат қилаётган денгизчиларнинг ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан ўз билимларини мунтазам равишда оширибораётганликларидадир.

Илғор коллективда ажойиб анъаналар бор. Чунончи, теплоходга ташриф буюрган ҳар бир киши аввалю танишишни «Тарихий журнал»дан бошлайди. Бу журналда коллектив фаолияти билан бирга теплоходга «Ўзбекистон пионери» деб ном берилишининг тарихи ҳам ёзилган.

1980 йил 1 июнь — болаларни муҳофаза қилиш халқаро кунида сувга туширилган теплоходда Давлат байроғи кўтарилди. Республикамиз пионерларининг илтимослари инобатга олиниб, унга ана шундай ном берилган. Дастлабки сафар олдидан экипаж аъзолари ўзбекистонлик ёшлар билан доимий алоқаларини ўрнатиб туришга сўз берган эдилар. Ўз сўзида турган денгизчилар айни кунларда ҳам Ангрен шаҳридаги 12-ўрта мактаб пионерлари билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашяпти.

Теплоходдаги махсус журналда экипаж аъзолари билан доимий хат ёзишиб турадиган бир қанча пионер отрядлари ва дружиналарнинг адреслари бор. Болалар ўз мактубларида олиб бораётган жамоат ишлари, ўқишлари ва келажакдаги орзулари ҳақида ўртоқлашишади. Ўз навбатида денгизчилар ҳам шарафли вазифаларини қандай бажараётганликлари ҳақида ҳикоя қилишади. Болаларда денгизга ва денгизчилик касбига муҳаббат уйғотишга ҳаракат қиладилар.

В. ПАВЛОВ,
журналист.

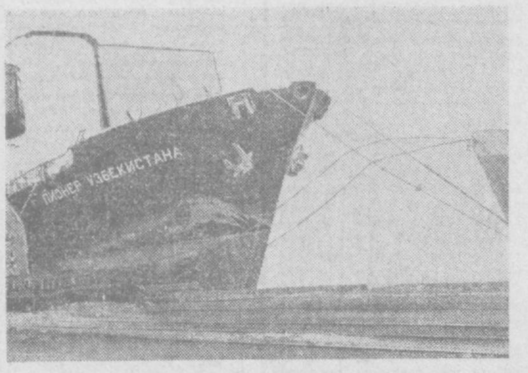

Суратларда: «Ўзбекистон пионери» теплоходи Ванино портида; теплоход капитанининг биринчи ёрдамчиси Борис Кузнецов ўзбекистонлик пионерлардан келган мактубларни кўздан кечираётир (юқорида).

Автор фотолари.

Спорт

РЕКОРДЛАР, ОЧКОЛАР, МЕДАЛЛАР

Литва шаҳарларида бўлиб ўтаётган мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI спартакиадаси қизғин давом этмоқда. Программанинг айрим турлари бўйича мусобақаларга якун ясалди. Жумладан, футболчиларимиз сўнгги учрашувни озарбайжонлик тенгдошлари билан ўтказиб, 3:3 ҳисобида дуранг натижага эришдилар. Бу билан улар еттинчи ўринни эгаллашди. Ватерполчилар эса олтинчи ўринда қолдилар. Улар сўнгги учрашувда Украина командасига 7:9 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Боксчилар турнирида иштирок этаётган олти спортчимиз ҳозирданоқ ўзларини медаллар билан таъминлаб қўйишди. Улар ярим финал мусобақаларида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Фарғоналик енгил атлетикачи Л. Кирюхина кўксига яна бир спартакиада медалини тақди. У 800 метр масофага югуриш учун 2 минут 02,57 секунд вақт сарфлади Бу мактаб ўқувчилари спартакиадасининг янги рекордидир. Яна уч тошкентлик енгил атлетикачи кумуш медалга сазовор бўлди. Жумладан, Сергей Ўсович тўсиқлар оша 110 метрга югуришда, Дамир Тошпўлатов уч хатлаб сакрашда, Игорь Фокин 200 метрга югуришда иккинчи бўлдилар. Енгил атлетикачиларимиз умумкоманда ҳисобида тўртинчи ўринни эгаллаб турибдилар.

Мерганларнинг МП-3 машқида республикамиз вакили Андрей Якоб 280 очко жамғариб, ўсмирлар ўртасида СССР рекордини ўрнатди.

БЕШ ЎЙИН, БЕШ ҒАЛАБА

Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг спорт комплекси шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам гавжумлашиб кетган. Бу ерда чим устида хоккей бўйича аёллар командаси ўртасида мамлакат биринчилигининг зона учрашувлари ўтяпти. Турнирда айниқса майдон эгалари уюшқоқлик кўрсатишмоқда. Улар беш учрашув ўтказиб, барчасида ғалаба қозондилар. Иккинчи ўринни эгаллаб турган андижонлик қизлар ғолиб командадан икки очко орқада қолишмоқда. Бокулик қизлар ҳисобида эса етти очко бор.

ТОШКЕНТДА УЧРАШАДИЛАР

Бокс бўйича ўсмирлар ўртасида Тошкентда ўтказиладиган СССР чемпионати мусобақаларида кимлар иштирок этади? Бу саволга Улан-Удэ шаҳрида ниҳоясига етган саралаш учрашувлари аниқ жавоб берди. Саккиз вазн категорияси бўйича биринчи-учинчи ўринларни эгаллаган ёш боксчилар Тошкент турнирида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Улар орасида республикамизнинг тўрт вакили ҳам бор. Областимиз вакиллари — ангренлик Зоир Абдуқодиров ва чирчиқлик Сергей Даниловнинг маҳоратига кўпчилик тан берди. Улар барча рақибларини мағлуб этиб, ҳурмат шоҳсупасининг энг юқори поғонасига кўтарилдилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«БУШ—81» ЦИРКИНИНГ (ГДР)
ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

ПРОГРАММАДА: «ШАРДАГИ ФИЛЛАР», «ЎРГАТИЛГАН ҲАЙВОНЛАР», АТТРАКЦИОНЛАРИНИНГ ПАРАДИ; ТУРЛИ ХИЛ ЖАНРДАГИ ГРУППАЛИ ЧИҚИШЛАР.

Масхарабозлар ПЕПЕ, МИКО ва ЖОЛЛИ томошабинларга кулги улашадилар.

Томошалар соат 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Сўнгги томоша 26 июль соат 13.00 да бўлади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Биринчи навбатда қишлоқ районларининг коллектив заявкалари қондирилади.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ ЁЗГИ ТЕАТРИДА

23—24 июль соат 21.00 да

Андижон область давлат филармониясининг хушовоз хонандалари

САНОБАР РАҲМОНОВА
ва
ИЛҲОМЖОН ЖЎРАЕВ
иштирокида

КОНЦЕРТ

Қатнашадилар: Р. ҒАФУРОВ, О. САФАРОВ, М. ҚУРБОНОВ, М. ТУРҒУНОВ, М. АШУРОВА, Д. ҚОДИРОВА, Р. РАҲМАТУЛЛАЕВА, М. ЎРИНБОЕВА, Г. АЛИМОВА, Ў. ҲАЙДАРОВА, Ш. СОИБЖОНОВ ВА БОШҚАЛАР.

Билетлар сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

31 ИЮЛЬ—9 АВГУСТ КУНЛАРИ

«МОСКВА МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ»

ГАСТРОЛЛАРИ

ЯНГИ ПРОГРАММА

«МУЗ ВА ФАНТАЗИЯ»

Эркин учиш бўйича жаҳон чемпиони, олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликларининг кўпкарра кумуш медали совриндори, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

СЕРГЕЙ ЧЕТВЕРУХИН

СССРнинг беш карра чемпиони, СССР кубогининг кўп карра совриндори

ВАЛЕРИЙ МЕШКОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: Валерий БАБИДСКИЙ, Татьяна КАТКОВСКАЯ, Владимир ЛУЗИН, Зафар ШОКИРОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Спектакллар ҳар куни соат 19.30 да, якшанба кунлари соат 15.00 ва 19.30 да бошланади.

Билетлар марказий «Юбилей» спорт зали ва Свердлов номли концерт зали кассасида соат 10.00 дан 20.00 гача сотилади.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДАГИ

18-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—82 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Озиқ-овқат саноатининг технологик ускуналарини созловчи, металл бўйича токарь, мебелчи дурадгор, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, автослесарь, дурадгор, электр-газ пайвандчи.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1—3 ЙИЛ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

3 йил ўқийдиган группаларга кирганлар ихтисос билан бирга ўрта маълумот ҳам оладилар.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар, бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15—17 ёшли йигит ва қизлар ҳамда Совет Армияси сафидан қайтиб келганлар қабул қилинадилар.

Билим юртида спорт секциялари ишлайди.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат, характеристика.

Мурожаат учун адрес: Янгийўл шаҳри, Туркманбоғ («Шаҳар бозори — Ишчилар шаҳарчаси» автобуси билан борилади). Телефон 53-75.

Телевидение

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар маршрутлари бўйлаб. 10.35 — Бадиий фильм. 12.00 — Концерт. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — Горнчилар, қаердасиз! 17.15 — Бутун жаҳон студентлар ўйинларида. 18.00 — Концерт. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Универсиада кундалиги. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Талабларингизга биноан учрашувлар. 20.30 — Польша телевидениесининг программаси. 21.30— Время. 22.05 — Бутун жаҳон студентлар ўйинларида. Бухарестдан олиб кўрсатилади. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 Поэзия В. Луговской.

ЎзТВ-I

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Болалар учун. «Ўйлаб топ» (такрорий). 12.00 — Телевизион бадиий фильм. 13.05 — Телевизион новеллалар театри. 18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ўсмирлар ижоди. 19.00 — «Партия турмуши». 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Испанча портретлар». 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 22.20 — Халқаро аҳвол кундалиги. 22.35 — Фильм-спектакль. 23.40 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — «Ёшлик». 19.10 — Телефильм. 19.30 — Қонун қўриқчилари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бадиий фильм.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети СССР Давлат банкининг Тошкент область конторасн бошқарувчиси Ш. З. Зоҳидовга онаси
Лазокат
ОБИДОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

АНГРЕН ЯНГИЛИКЛАРИ

БОЛАЛАР ФИЛЬМЛАРИ ЭЪТИБОРДА

Шаҳарда кенжатойлар катта ғамхўрлик билан қамраб олинган. Ангрен шаҳар кинотеатрларининг деярли ҳаммасида «Биз эртак билан дўстмиз» мавзуида болалар фильмлари намойиш қилинмоқда.

Кичкинтойларга завқ-шавқ бағишлашда айниқса «Дружба», «Искра», «Ангрен» кинотеатрлари коллективларининг хизмати катта. Уларда кейинги икки йил ичида болалар фильмларини мунтазам кўрсатиш, кенжа авлоднинг ёзувчилар, шоирлар билан учрашувини уюштириш мустаҳкам йўлга қўйилди.

Кинотеатрлар боғча ва ясли ларини, пионер лагерларини оталиққа ҳам олганлар. Улар кўчма кино установкалар ёрдамида болаларга қизиқарли фильмлар кўрсатмоқдалар. Яқинда «Искра», кинотеатри ходимлари «Ветерок», «Қизил галстук», «Космос» пионерлар оромгоҳларида бўлиб, «Сариқ фил», «Сени, шошмайтур!», «Қўлингни кўтар!», «Ёш Робин Гуд», «Қизиқчи ва болалар» фильмларини намойиш қилдилар. Ёзги дам олиш мавсумида Ангрен кинотеатрларида 200 дан ортиқ болалар фильмлари кўрсатилади.

САЛОМАТЛИК КОМПЛЕКСЛАРИ

Шаҳар кундан-кун қулоч ёзмоқда. Кейинги йиллар ичида унинг жамоли янада очилиб кетди. Бу ерда архитектуранинг замонавий талаблари асосида маъмурий бинолар, турар-жой, маданий-маиший, медицина муассасалари қад кўтарди. Кенг, равон кўчалар, парклар, хиёбонлар шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшди.

Яқинда шахтёрлар шаҳрида саломатлик комплекслари бунёд этилди. Тез ёрдам станцияси, болалар ва катталарнинг ихтисослашган шифохоналари, туғруқхона, профилакторий ва поликлиникалардан иборат бу шифохона шаҳарчасида аҳолига юксак даражада медицина хизмати кўрсатиш учун барча қулайликлар яратилган.

Л. ХЎЖАБОЕВА.

ТАРБИЯ ҲАҚИДА — МУЛОҲАЗАЛАР

БУРЧ ҲИССИ

Маълумки, ёш гўдек оилада, катта-кичик ўртасида ўсади, оқ-қорани таниб, идрок қилиб вояга етади. Бола — бамисоли бир ниҳол. У қалб меҳри парваришига муҳтож.

Ота-она фарзанд тарбиясига қанча эрта киришса, шунча яхши. Бунда энг муҳим омиллардан бири болада бурч ҳиссини тарбиялашдир.

Болани ёшлигидан бурчга садоқат руҳида тарбиялаш, аввало ота-она, сўнг боғча мураббийлари, мактаб ўқитувчилари зиммасига тушади. Фарзанд ёшлигида нимага одатланса, ўша фазилат унга бир умрга ҳамроҳ бўлиб қолади. Одатланиш ёки кўникиш билан бурч ҳисси психологик жиҳатдан бир-бирига жуда яқин туради.

Боғча ёшидаги болалар ниҳоятда тийрак ва зийрак бўлишади. Ҳамма воқеа, ҳар бир гап уларнинг хотирасида муҳрланиб қолади. Боғча ёшидаги болага, айниқса жиддий эътибор бериш керак. Уларга ҳар бирининг хулқи, одати, характерига қараб кунт билан аста-секин бурч ҳиссини сингдириб бориш шарт. Болалар билан, жумладан қуйидагича муомала юритиш, масъулият ҳиссини таркиб топтириш мумкин:

— Озода, покиза болани ҳамма яхши кўради. Бундай болалар соғлом, кучли, ақлли бўлишади!

— Одобли, яхши болалар аъло ўқишлари керак.

— Тикиш-бичишни ўрганган қизларни ҳамма севади, дейишади. Чеварларни ҳамма ҳурмат қилади!

— Ҳар бир инсонга хунар керак. «Ҳунар-ҳунардан унар», «Ҳунарсиз кишининг — мазаси йўқ ишининг», «Бир йигитга қирқ ҳунар оз» деб отабоболаримиз бекорга айтишмаган...

Шу тахлит болаларни меҳнат қилиш, аъло ўқиш, касб ва ҳунар эгаллашга даъват қилиш мумкин. Уларга касб ҳақида сўзлаганда, ўша ҳунарнинг моҳиятини, касб эгасининг бурчини яхшилаб англатиш лозим. Шундагина болада ўша касбга ёшликда қизиқиш пайдо бўлади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўғил-қизларимизга бурч ҳиссини сингдиришда ниҳоятда ширин муомала билан, иложи борича жонли, ҳаётий мисоллар асосида таъсирчан ҳикоя қилиб борилса, самараси кўпроқ бўлади. Болани тарбиялашда, унга воқеа-ҳодисаларни, инсоний бурчни чуқур англатишда оддий усуллардан яхши фойдаланиш мумкин. Масалан, тушунтириш, эслатиш, кўрсатиш, доимий машқ, суҳбатлашиш ва ҳоказо.

Бола бирор нарсани билмоқчи бўлиб савол берса, вақтида тўғри жавоб бериш, у тушунтириш керак. Акс ҳолда унинг кўнгли чўкади, жеркиб берилганда нафсониятига тегиши, ҳафсаласи пир бўлиши турган гап.

Топширилган ишнинг қандай бажарилганини назорат қилиш ҳам уларда бурч ҳиссини камол топтиради. Агар бола айтилган ишни бажармаса, ширин сўзлаб, босиқлик билан ваъдасини эслатиш, унга шу ишни охирига етказиш зарурлигини уқтириш лозим.

Ёшларга турли машқлар: расм чизиш, куй чалиш, дурадгорлик ва бошқа машғулотларни ўргатишнинг ҳам аҳамияти катта: вақтни беҳудага ўтказмасликка кўникади. Яна муҳими шуки, болада яхши одатларни, ёқимли фазилатларни шакллантириб бориш бурч ҳиссини мукаммаллаштиради.

Афсуски, баъзи ота-оналар яхши хислатларни фарзандларига дўқ, пўписа ва жазолаш йўллари билан сингдирмоқчи бўладилар. Бу — беҳуда уруниш, нотўғри муносабат. Бўлар-бўлмасга ҳадеб танбеҳ берилаверса, жазолайверилса, сўзсиз у тажанг ёки ўжар бўлиб ўсади. Сўкиш, уриш эса тарбия кўрган кишиларга мутлақо ярашмайди. Атоқли рус педагоги Н. И. Пирогов шундай дейди: «Хипчин билан савалаш — уялтириш учун ортиқча қўпол ва ғайри-табиий воситадир. Уялиш туйғуси эса, шу қадар нозик туйғуки, у қўпол кишининг қўлига тушиши биланоқ сўлиб қолади».

Боланинг дилини оғритиш, камситиш, дўқ қилиш, ҳақоратлаш, унинг ўзига хос руҳий оламига, иззат-нафсига, ҳамиятига тегади. Атоқли рус ёзувчиси ва танқидчиси Н. Г. Чернишевский: «Ҳақоратни кам эшитган бола ўз шаънини кўпроқ қадрлайдиган киши бўлиб ўсади», деганда тамомила ҳақ эди. Ўз шаънини қадрлайдиган ҳар бир одам инсоний бурчини яхши англайди. У одамларга меҳр-оқибатли ва ўз бурчига ҳамиша содиқ бўлади.

Хулоса қилиб айтганда, бурчга садоқат — инсоний камолот белгисидир. Бурч ҳиссидан маҳрум одам ҳеч қачон етук инсон бўлолмайди. Шунинг учун ҳам халқимиз: «Яхши фарзанд ота-онага қанд, ёмон фарзанд панд едиради» деб бежиз айтмаган.

Муҳаббат РАСУЛЕВА,
Қори Ниёзий номли Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг «Ўзбекистон 25 йиллиги» пионер лагерида 700 дан ортиқ ўқувчи ёз гаштини сурмоқда. Боғроғлар қўйнига жойлашган бу оромгоҳда дам олувчилар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Улар тез-тез туристик юришларда, пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари бўйлаб экскурсияларда бўлишмоқда. Суратда: лагерь қўйнида.

Р. Шамсуддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.